

ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ, ΛΑΥΡΙΩΤΟΥ

ΤΑ ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ
ΚΑΙ Ο ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ
ΤΟΥ ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΟΥΣΠΕΝΣΚΗ

ΤΜΗΜΑ Β'

ΑΝΑΤΥΠΩΣΙΣ ΕΚ ΤΟΥ Η' ΤΟΜΟΥ ΤΗΣ ΕΠΕΤΗΡΙΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ "ΕΣΤΙΑ"

1931

34

BK
K309
B4

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

026000334359

Δρ 200 - 139129 9

ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ, ΛΑΥΡΙΩΤΟΥ

ΤΑ ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ
ΚΑΙ Ο ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ
ΤΟΥ ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΟΥΣΠΕΝΣΚΗ

ΤΜΗΜΑ Β΄

ΑΝΑΤΥΠΩΣΙΣ ΕΚ ΤΟΥ Η΄ ΤΟΜΟΥ ΤΗΣ ΕΠΕΤΗΡΙΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ "ΕΣΤΙΑ"

1931

Ο ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ
ΤΩΝ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΑΘΩΝΙΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ
ΤΟΥ ΟΥΣΠΕΝΣΚΗ¹

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 7^{ος}

Ἔγγραφα δικαστικά.

- 150 - 151) Δύο παλαιότατα ἔγγραφα τῶν κριτῶν Θεσσα-
800; λονίκης περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῶν συνόρων
ἐξουσιαζομένων παρὰ τῶν τοῦ Ἁθῶ μοναχῶν
καὶ τῶν τοῦ κάστρου Ἱερισσοῦ κατοίκων ἐν τῷ
Ἁθῶ (. .) (Ταῦτα καὶ τὰ δύο ἀντεγράφησαν), ἅτινα
διαφωτίζουν τὴν πρῶταρχον ἱστορίαν τοῦ Ἁγίου
Ἰεροῦς μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς βασιλείας Βασι-
λείου τοῦ Μακεδόνο.
(9^{ου} αἰῶνος).
- σ. 43 152) 982. Πράξις Ἰωάννου τοῦ Ἰβήρου, κτίτορος τοῦ Μο-
ναστηρίου τῶν Ἰβήρων μετὰ τῶν κατοίκων τῆς
τοῦ κάστρου Ἱερισσοῦ, διὰ τὰς γαίας τὰς ἀνη-
κούσας τούτῳ τῷ μοναστηρίῳ ὑπογεγραμμένη
ὑπὸ τοῦ Νικολάου Λιβελλησίου τῆς Θεσσαλονί-
κης. (Ὑπάρχει σημείωσις).
Σημείωσις. Ἐν τούτῳ τῷ ἔγγραφῳ ὑπεγράφη
ὁ Παπᾶ Γεώργιος ἐκ τοῦ εἰρημένου κάστρου
Ἱερισσοῦ μετὰ ἀρχαῖα Σλαβικὰ γράμματα. Καὶ ἐν
τῷ χρυσοβούλλῳ βασιλέων Βασιλείου καὶ Κων-
σταντίνου τῶν Πορφυρογεννητῶν (960 ἔτους)
μνημονεύεται ἤδη περὶ τῆς ἐγκατοικήσεως ἐν
τῷ χωρίῳ κάστρῳ Ἱερισσοῦ Σλάβων Βουλγά-
ρων. Καὶ οὕτως οἱ Βούλγαροι τοῦ Ἀθωνικοῦ
- (6490, Ἰβήρων.
Ἰουνίου
Ἰνδικτ. 10).*

¹ Βλ. τῆς παρουσίας Ἐλετηρίδος τόμ. Ζ' σ. 222.

Κάστρου μετεχειρίζοντο τὰ πανάρχαια Σλαβικά γράμματα, ὡς ὁράται ἀπὸ τοῦ 960 ἔτους¹.

- 153) 960, Ἔγγραφο (ὄνομα τοῦ κριτοῦ δὲν ἀναγινώσκονται) ἐν ᾧ μνημονεύονται τὰ χρυσόβουλλα τῆς Μονῆς τῶν Ἰβήρων τῶν 6468, 6488 ἐτῶν, καὶ χρυσόβουλλον *Μιχαὴλ Παφλαγόνος* (ἄνευ ἔτους): «Ἦρκουν τῇ εὐαγεστάτῃ Μονῇ τῶν Ἰβήρων».
- (Ἰβήρων. 6468, 6488).
- 154) 996. Ὑπόμνημα τοῦ κριτοῦ τῆς Θεσσαλονίκης *Νικολάου τοῦ Πρωτοσπαθάρη*, διὰ τὸ κτῆμα τοῦ Ἀθωνικοῦ Μοναστηρίου *Ἰωάννου τοῦ Κολοβοῦ*. (Ἀρχὴ λείπει. Ὑπάρχει σημείωσις). (6504, Ἰβήρων).
- σ. 44
- 155) 997. Ὑποσημείωσις τοῦ αὐτοῦ διὰ τὴν γῆν τῆς Μ. τῶν Ἰβήρων περὶ τοῦ *Πολυγύρου* ἐν τῇ ὁδῷ εἰς τὸν Ἄθω. Τοῦτο τὸ ἔγγραφο καταδεικνύει, πῶς προ(κατ)ήγοντο τότε αἱ κατεπίγουσαι ἐρωτήσεις. (6505, Ἰβήρων).
- «Ὁ εὐλαβέστατος... Πιττάκιον τοῦ κραταιοῦ καὶ ἀγίου ἡμῶν βασιλέως».
- 156) 1008. Ἡ ἔνορκος μαρτυρία ἀτόμων τινῶν διὰ τὸ χωράφιον τοῦ ἀρχιδιακόνου *Κωνσταντίνου τοῦ Βαζεζέλεθου*. Τὸ ἔγγραφο ἐγράφη ὑπὸ τοὺς Σλάβους (sic). (6516, Ἰβήρων. Μαΐου 22 Ἰνδικτ. 6).
- «Ἐν ὀνόματι Πατρὸς... ἡμεῖς οἱ προαναφερόμενοι ὅ τε *Παῦλος Ποπλαβίτσης* καὶ *Ἰωάννης Παπᾶς ὁ Σβεδίτσης*».
- 157) 1037. Ὑπόμνημα *Κωνσταντίνου Σπαθάρη* τοῦ *Κανδιδάτου* διὰ τὴν γῆν τῆς Μονῆς τοῦ *Δοχειαρίου* πλησίον τοῦ χωρίου *Περιγαρδίκια*². «... τὸ μηδεμίαν ὄχλησιν».
- (6546, *Δοχειαρίου. Σεπτέμβρ.*)
- 158) 1063. *Θεοδώρου τοῦ Προέδρου* τῆς Θεσσαλονίκης *Σερρών* κ.τ.λ. διὰ τὸ τῶν Ἰβήρων μετόχιον *Μελισσουργεῖον*. «Ἐἶχε μὲν ἡ Μονὴ τῶν Ἰβήρων».
- (6571, Ἰβήρων Φεβρ. Ἰνδικτ.1).

¹ Εἶναι τὸ πρωτόλειον τοῦ ὑπερπατριώτου Σλαύου ἱστοριοδίφου, ὅστις σκοπὸν τῆς ἰστορίας τοῦ Ἄθω ἔθετο τὴν ἀπόδειξιν τῆς ὑπάρξεως Σλαύων ἐν Ἄθῳ πρὸ τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν μοναχῶν, οὗς ὁ Πωγωνᾶτος μετεστήσατο δῆθεν εἰς Πελοπόννησον, καὶ οἵτινες εἶναι κατ' αὐτὸν οἱ Τσάκωνες (!!!). Ἄλλ' αἱ ἀνακαλύψεις περιορίζονται εἰς μόνον τὴν ἀνωτέρω μαρτυρίαν (βλ. καὶ ἀνωτ. ἔγγρ. 32).

² Τὸ ὄνομα ἐσώθη μέχρι σήμερον *Περγαδίκια*, ὡς μετόχιον τῆς ἐν λόγῳ μονῆς, ὑπεράνω τοῦ Σιγγητικοῦ κόλπου, ἐν Χαλκιδικῇ, πλησίον τοῦ προσφυγικοῦ χωρίου «ἅγιος Δημήτριος».

- σ. 45
- 159) 1195. Πρᾶξις τῆς *Εὐφημίας Πρωτοκουροπαλάτου* κριτοῦ τοῦ βήλου Πραιτωρίων καὶ ἀναγραφέως διὰ τὸ προάστειον *Πορταρέας*, | ἀφιερωθὲν τῇ Μονῇ τοῦ Ἐσφιγμένου. (Ἐσημ. περίληψ.). (6603, Ἐσφιγμένου. Ἀγούστ. Ἰνδ. 3).
- 160) 1198. Ἡ διαθήκη τῆς μοναχῆς *Μαρίας* ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ *Νικήτα Ξιφιλίνου*. Κατὰ πολλὰ περιεργον ἔγγραφον, ἐν ᾧ φαίνεται ὄλος ὁ 11 αἰὼν μάλιστα μὲ τὴν αὐτοῦ προμήθειαν. «Δίκαιόν ἐστι καὶ λίαν ἀρμόδιον». (6607, 16ῆρων. Νοεμβρ. Ἰνδικτ. 4).
- 161) 1112. Πρᾶσις, ἔγγραφον περὶ πωλήσεως κτήματος, λίαν περιεργον, ἐν ᾧ κατεχωρήθησαν: Δικρέτον ἱκετήριον ἔγγραφον, ἦτοι αἵτησις μιᾶς ἀρχοντίσεως κ.τ.λ.
«Ἐν ὀνόματι Πατρὸς Εὐδοκία ἡ γνησία μὲν θυγάτηρ». (6620, Δοχειαρίου. Φεβρουαρ.).
- 162) *Κόπια δύο Πιττακίων* (ὄνομα λείπει) ἐκδοθεῖσα τῇ Μονῇ τοῦ *Δοχειαρίου* ὑπὸ τοῦ κριτοῦ τοῦ νομοῦ τῆς *Βολερμανῆς Ξιφιλίνου*¹.
«Ἰσα τῶν τιμίων καὶ προσκυνητῶν Πιττακίων». (Δοχειαρίου. Ἀπριλ. Ἰνδικτ. 12).
- 163) 1117. Ἀνταλλαγὴ, ἔγγραφον περὶ ἀνταλλαγῆς ἐργαστηρίων τῆς *Μ.* τοῦ *Δοχειαρίου* ἐν Θεσσαλονίκῃ διὰ τὴν γῆν *Ῥουσέον* (sic) κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ κτηματίου ταύτης τῆς γῆς *Μαγίστρου Βουρσώβου*. (Ἐπάρχει σημείωσις). (6626, Δοχειαρίου. Δεκεμβ. Ἰνδικτ. 1).
- 164) 1265. Πρᾶξις, περὶ τῆς παραδόσεως τοῦ Μετοχίου τοῦ ἁγίου *Κλήμεντος* ἐν Θεσσαλονίκῃ τῷ *Νικολάῳ Καμουδεανῷ* ὑπὸ τοῦ *Προηγ. Νεοφύτου Ἰβηρίτου*. (Ἐπάρχει περίληψις). (6773, 16ῆρων).
- σ. 46
- 165) 1267. Γράμμα σακελλαρίου τῆς ἁγιωτάτης μητροπόλεως Θεσσαλονίκης *Διακόνου Νικηφόρου* τοῦ *Μαλλιοῦ* καὶ *Ἀλεξίου Δούκα* τοῦ *Νεστόγγονος Πιγκερνήσου*, διὰ τὰ χωράφια τῆς Μονῆς τοῦ
- (6776, Ζωγράφου. Σεπτεμβ. Ἰνδικτ. 1).

¹ Φίλος ἐν Ἀθήναις ἀρχαιοδίφης ἀναγνούς ἐν τῷ α' μέρει (Τόμ. Ζ' σ. 222, 144): «Ἀναγραφεὺς Βολεροῦ Στρυμόνος» ὑπέθετο τὸν Βολερὸν κείμενον ἐν Θράκῃ καὶ μοι ἐξήτησε ν' ἀντιγράψω αὐτῷ τὰ σχετικὰ ἔγγραφα. Ἀπήντησα ὅτι ὁ Βολερὸς ἀναφέρεται εἰς πλείστα ἔγγραφα τοῦ Ἀθῶ, ἀλλ' ἀνήκει εἰς τὴν Μακεδονίαν, καὶ δὴ ὡς ἀπέδειξεν ὁ μακ. Π. Παπαγεωργίου περὶ τὴν Ἀμφίπολιν. (Αἱ Σέρραι μετὰ τῶν προαστείων κτλ. ἐν Byzant. Zeitschrift σ. 75. Βλέπε καὶ Κ. Ἀμαντων ἐν τόμ. 2 σ. 124-126 τῶν Ἑλληνικῶν. Ἦδη ἔχομεν καὶ ἕτερον τύπον «νομὸς Βολερμανῆς».

Ζωγράφου, πλησίον τῆς Ἱερισσοῦ. (Ἐσημειώθη περίληψις).

- 166) 1300. *Παραδοτήριον γράμμα τοῦ κριτοῦ τῆς Θεσσαλονίκης Σεβαστοῦ . . . διὰ τὰ κτήματα τῆς Μονῆς τοῦ Ξενοφῶντος. (6808, Ξενοφῶντος. Μαρτ. Ἰνδικτ. 13).*
 «Εἰ δὲ χρόνου πλήθος τῶν ὑπ' αὐτοῦ γεγονότων».
- 167) 1301. *Πρᾶσις, πώλησις οἰκίας τοῦ Ἱερομονάχου Ἰσαακίου Κωδωνᾶ ἐν Σέρραις. (Ἐσημειώθη περίληψις). (6809, Ἐσφιγμένου. Μαρτ. Ἰνδικτ. 14).*
- 168) 1301. *Διάπρασις, Μανουήλ τινος, δώσαντος τῇ Μ. τοῦ Ἐσφιγμένου χωράφιον ἐκ μοδίων 25. (6809, Ἐσφιγμένου. Ἰουλίου Ἰνδικτ. 10).*
- 169) 1301. *Ἀφιερωτήριον γράμμα τοῦ Γεωργίου Κορτοστεφάνου καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Εἰρήνης ἀφιερωσάντων μέρος τοῦ αὐτῶν κτήματος πλησίον τοῦ κάστρου τοῦ Μελενίκου τῇ Μ. τῶν Ἰβήρων. «Ἐν ὀνόματι Πατρός . . . Καὶ γὰρ Γεώργιος». (6818, Ἰβήρων. Δεκεμβρ).*
- 170) 1321. *Ἀφιερωτικόν. Πέτρος ὁ Μαῦρος ἀφιέρωσε τῇ Μονῇ τοῦ Ζωγράφου τὴν οἰκοδομηθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ ἐκκλησίαν τῶν Ἀρχαγγέλων. (Ἐσημειώθη περίληψις). (6829, Ζωγράφου).*
- 171) 1327. *Διάπρασις. Τρεῖς ἀδελφοὶ τῆς Καλομάνας ἐπώλησαν τῇ Μ. τοῦ Ζωγράφου οἶκον ἐν Θεσσαλονίκη διὰ 250 ὑπέρπυρα. (Ἐπάρχει σημείωσις). (6835, Ζωγράφου. Μαρτίου).*
- σ. 47
 172) 1330. *Πρᾶσις. Ξένης μοναχῆς τοῦ Ἰνδανήγου Σαρανδηνοῦ καὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς Σωφρονίας Σαρανδηνοῦ, ἐπώλησαν τῇ Μ. τοῦ Ζωγράφου γῆν ἐπὶ τοῦ Στρυμόνος διὰ 500 χρυσᾶ. (6838, Ζωγράφου).*
- 173) 1358. *Ἀφιερωτικόν, διαθήκη Ἄννης Τορνικίου Πιγκερνίσσης, ἐν ἣ αὕτη ἀφιεροῖ τὸ ἥμισυ τοῦ ἑαυτῆς κτήματος ἐν τῷ χωρίῳ Βελτίστα τῇ Μ. τοῦ Παντοκράτορος Σωτῆρος Χριστοῦ. (Ἐσημειώθη περίληψις τοῦ ἐγγράφου τούτου, τοῦ ἐκχέοντος φῶς ἐπὶ τῆς ἱστορίας τῶν Σέρβων ¹). (6866, Ἐσφιγμένου).*

¹ Τὸ ἐγγράφον ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τοῦ μακ. *Petit* ἐν τοῖς Actes du Pantocrator (σ. 4-7) Τὸ μόνον, ὅπερ λέγεται ἐνταῦθα περὶ τῶν Σέρβων εἶναι, ὅτι οὗτοι «τῇ τοῦ καιροῦ ἀνωμαλία καὶ πολλῇ συγχύσει κατεκράτησαν» τὰ κτήματα τῆς ἐν λόγῳ Ἄννης Πιγκερνίσσης, ἀλλ' αὕτη ἐλπίζει ὅτι τάχιστα οἱ ἐχθροὶ θὰ ἐκδιωχθῶσιν ὑπὸ τοῦ μεγάλου στρατοπεδάρχου Ἀλεξίου καὶ τοῦ μεγ. πριμικηρίου Ἰωάννου. Οἱ Σέρβοι ἐκμεταλλευόμενοι τὴν πρὸς τὴν Βυζ. αὐλὴν ἐπιγαμίαν ἔλαβον πολλὰ μέρη ἐν Μακεδονίᾳ καὶ ἐπεξετάθησαν ἐπὶ τοῦ μεγάλου Δουσαν λίαν ἐπικινδύνως, διό, ἦν περ ἀπέφευγον αἰεὶ οἱ Βυζαντινοί, μοιραία ῥῆξις ἐπῆλθεν ἤδη (βλ. Ἱστορ. Ἀσκητ. Α' σ. 93 ἐ.).

- 174) 1358. Γράμμα, *Ματθαίου ἐπισκόπου Ἐζήβνης καὶ Στεφανίας*, δοθέν τῇ Μ. τοῦ Ἐσφιγμένου διὰ τὸ Μετόχιον τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἐπὶ τοῦ Στρουμόνος.
«Μέγα ἀγαθὸν ἀγάπη».
(6866, Ἐσφιγμένου. Φεβρ. Ἰνδικτ. 11).
- 175) 1359. Γράμμα, Ἰακώβου Μητροπολίτου Σερρών τῷ Μ. τοῦ Ἐσφιγμένου διὰ τὸ ἴδιον μετόχιον.
«Ἐπεὶ ὁ τιμιώτατος Καθηγούμενος».
(6868, Ἐσφιγμένου. Δεκεμβ. Ἰνδικτ. 13).
- 176) 1365. Δικαιωτήριο γράμμα Μητροπολίτου Σερρών διὰ τὸ Μετόχιον τῆς Μ. τοῦ Ἐσφιγμένου ἐν τῷ χωρίῳ Ζίχνα. (Ἰπάρχ. σημ.)
«Προκαθεζομένου τοῦ Παναγιωτάτου Δεσπότη ἡμῶν».
(6873, Ἐσφιγμένου. Αὐγούστ. Ἰνδικτ. 3).
- σ. 48 177) 1367. Σιγίλλιδες γράμμα τοῦ μεγάλου χαρτουλαρίου, διὰ τὴν γῆν τοῦ μεγάλου Δομεστίκου Ἀλεξίου Λασκάρεως τοῦ Μετοχίτου πέριξ τῆς Θεσσαλονίκης.
«Ἐπεὶ ἐδιωρίσατο ὁ κραταιός».
(6876, Βατοπαίδ. Δεκέμβ. Ἰνδικτ. 14).
- 178) 1369. Ἀφιερωτήριο τοῦ αὐτοῦ Λασκάρεως, ἀφιερῶσαντος τὴν διαληφθεῖσαν γῆν τῇ Μ. τοῦ Βατοπαιδίου.
«Καὶ τῇ παλαιᾷ ἐκείνῃ».
(6877, Βατοπαίδ. Ἰουν. Ἰνδικτ. 7).
- 179) 1373. Ἀπλῆ πρᾶσις - διὰ τὴν πώλησιν κτήματος Μαριαννά, τῷ Μ. τοῦ Δοχειαρίου.
«Μεγάλη Δομεστίσις Ἄννα Κατακουζηνή».
(6881, Δοχειαρίου. Αὐγούστ. Ἰνδ. 11).
- 180) 1375. Ἀφιερωτικὸν Ἀλεξίου τοῦ Παλαιολόγου ἐν ᾧ αὐτὸς παραχωρεῖ τῷ Μ. τοῦ Ῥωσικοῦ τὸ ἑαυτοῦ χωρίον Ἀντίστα.
«Ἐπειδὴ ἀπελύθη θεῖος καὶ βασιλικὸς ὄρισμός».
(6883, Ῥωσικόν).
- 181) 1381. Ἀφιερωτικὸν Συμεῶν μοναχοῦ. Ἀφιέρωσε τὸν ἑαυτοῦ οἶκον ἐν Θεσσαλονίκη τῇ Μ. τοῦ Δοχειαρίου. (Ἐσημειώθη περίληψις).
(6890, Δοχειαρίου. Ὀκτωβρ. Ἰνδικτ. 5).
- 182) 1384. Τρία ἔγγραφα διὰ τὸ κτῆμα Μανουήλ τοῦ Δεβλιτηνοῦ. (Ἐσημειώθη περίληψις αὐτῶν).
(6892, Δοχειαρίου).
- σ. 49 183) 1385. Παραδοτήριο ἔγγραφο Νικολάου Παγασῆ τοῦ Βαλδουίνου, γαμβροῦ Ῥαδοσλαύου Χλαπενοῦ.
Οὗτος παρέδωκε τῇ Μονῇ τοῦ Ἁγίου Παύλου εἰς ἐξουσίαν τὴν Μονὴν τῆς Θεοτόκου τὴν ὄνομ.
(6893, Ἁγ. Παῦλος).

Σρεδποστρόβου μὲ διάφορα κτήματα. (Ἐπάρχει σημείωσις).

- 184) 1387. Δικαιωτήριο *Λογοθέτου Σερρῶν Ξενοφῶντος* (6895, Ἐσφιγμένου. διὰ τὸ Μετόχιον τοῦ ἁγίου *Γεωργίου* κατὰ τὸν *Μαῖου Ἰνδικτ. 10*).
Στρυμόνα. (Ἐσημειώθη περίληψις).
- 185) 1393. Κρίσεως γράμμα *Ματθαίου Μητροπολίτου Σερ-* (6901, Ἐσφιγμένου. *ρῶν* διὰ τὸ χωρίον Ἀχιανοῦ ἐπὶ τοῦ Στρυμόνος. *Φεβρουαριῶν*).
- 186) 1405. Ἀφιερωτικὸν ῥαδοσλαύου *Σαμπίου*, ἐν ᾧ αὐτὸς (6913, Ἁγ. Παῦλος. ἀφιεροῖ τῇ *Μ.* τοῦ ἁγίου *Παύλου* τὰ εἰσοδή- Ἰουνίου Ἰνδικτ. 13) ματα ἐκ τῶν αὐτοῦ χωρίων Ἀβραμίτι καὶ *Νεο- χῶρι*. (Ἐπάρχει σημείωσις).
- 187) 1419. Ἀφιερωτικὸν γράμμα τῆς *Θεοδώρας* γυναικὸς (6928, *Δοχειαρίου*. τοῦ *Κόμητος Βαρθολομαίου*, ἧτις ἀφιεροῖ τῇ *Μ.* *Δοχειαρίου* χωράφιον παρὰ τῷ χωρίῳ τῆς *Ἐρμηλίας*.
«Ἡ σύζυγος τῷ περιόντι ἄρχοντι».
- 188) *Γραφή τοῦ πρωτοβεστιαρίου...* διὰ τὰ κτήματα... (Δοχειαρίου. τῆς *Μονῆς* τοῦ *Δοχειαρίου*. *Σεπτέμβριου*.)
«Ἐφθασεν ὁ Χαγερῆς ἐν τῷ ποιεῖν».
- 189) 1449. Ἀφιερωτικὸν Ἀγάθης *μοναχῆς* ἀφιερωσάσης (6950, *Ξενοφῶντος*. τῷ *Μ.* τοῦ *Ξενοφῶντος* μέρος τοῦ ἑαυτῆς κτή- *Σεπτεμβ. Ἰνδικτ. 9*) ματος πλησίον τοῦ ἁγίου Ὄρους Ἁθῶ. (Ἐπάρχει σημείωσις).
- 190) 1528. Συμφωνητικὸν γράμμα τοῦ *Μακαρίου ἐπισκόπου* (7036, Ἐσφιγμέν. τῆς *Ἱερισσοῦ*, διὰ τὸ *Γεροντικὸν μετόχιον* τῆς *Αὐγούστ. Ἰνδ. 1*) *Μονῆς* τοῦ Ἐσφιγμένου ἐν τῷ *Λογγῷ*, πλησίον τοῦ Στρυμόνος.
«Οἱ ἐκ τῶν θείων *Μονῶν*».
- 191) Συμφωνίας γράμμα, *Γρηγορίου* τοῦ Ἀνατάβλου διὰ (... Ἐσφιγμένου. τὴν γῆν χωρίου *Πορταριά* μετὰ τοῦ Ἐσφιγμένου. *Φεβρουαρίου*.)
«*Γεώργιος* ὁ Ἀναπαυσᾶς τὸ παρὸν τῆς συμφωνίας γράμμα».
- 192) Σεκρετικὴ ἐγγραφὸς διάγνωσις καὶ ἀπόφασις... (... Ἐσφιγμένου.)
Ἰωσήφ Μητροπολίτου Ἀπρίου, διὰ τὴν γῆν τῆς *Μονῆς* τοῦ Ἐσφιγμένου πλησίον τοῦ κάστρου τῆς *Ρενδίνης*. (Ἐσημειώθη περίληψις).
- 193) 1363. Διαθήκη *Ἰωάννου* τοῦ *Μεγάλου Πριμικηρίου*, (6871, *Παντοκράτ.*) κτίτορος τῆς *Μονῆς* τοῦ *Παντοκράτορος*. (συν- τεταμημένως).
«Ὁ μὲν παρὼν καιρὸς ἐργασίας ἐστίν».

- 194) Γράμμα Ἰωάννου Δούκα (μεγάλου διοικητοῦ) (... Δοχειαρίου. Μαΐου, Ἰνδικτ. 8).
περὶ τῆς παραδόσεως χωρίου τῆς Ἀτούβλας ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Ῥεβενίκης¹ τῇ Μ. τοῦ Δοχειαρίου.
« Ἐπειδὴ ἐδεξάμην θεῖον καὶ προσκυνητὸν πρόσταγμα».
- 195) 1418. Γράμμα Στεφάνου Δοῦκα Ῥαδινοῦ καὶ Ἰωάννου Ῥαδινοῦ διὰ τὸ τοῦ Περιγαρδικίου μετόχιον τῆς Μ. τοῦ Δοχειαρίου. (6927, *ibid.* Δεκεμβ. Ἰνδικτ. 12).
«Οἱ ἐν τῇ κατὰ τὸ Ἅγιον Ὅρος τοῦ Ἄθω».
- 196) Σιγίλλιδες γράμμα... διὰ τὰ χωρία τῆς Μ. τοῦ Δοχειαρίου Διαβολοκάμπου καὶ Ῥουσέου. (Μαΐου, *ibid.* Ἰνδικτ. 6).
«Ἐπεὶ ἐδεξάμην θεῖον καὶ προσκυνητὸν πρόσταγμα».
- σ. 51 197) Σιγίλλιδες γράμμα Αἰδεσηνοῦ καὶ Ὁρφανοτρόφου διὰ τὴν γῆν τῆς Μ. τοῦ Δοχειαρίου. (Μαρτίου, *ibid.* Ἰνδικτ. 12).
«Ἐν τῷ ποιεῖν με τὴν ἀπογραφικὴν ἐξίσωσιν».
- 198) 1376. Ἀφιερωτικὸν γράμμα Θεοδώρας Παλαιολογίνης, ἀφιερωσάσης τῇ Μ. τοῦ Φιλοθέου χωρίον Ἅγιος Γεώργιος, ἐν τῷ πεδίῳ τῶν Σεζρόων, μετὰ τῆς λίμνης καὶ τῆς νομῆς αὐτοῦ. (Ἐσημειώθη περίληψις). (6885, Φιλοθέου Δεκεμβ. Ἰνδ. 10).

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 8ος.

Πιττάκια καὶ Σιγίλλια Πατριαρχῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

- 199) Πιττάκιον Πατριάρχου Νικολάου πρὸς τὸν βασιλέα | Ἀλέξιον Κομνηνὸν περὶ τῶν Ἁγιορειτῶν. (... Ἰβήρων).
«Καλῶς εἶπας, Δεσποτά μου ἅγιε, ὅτι σὺ ὁ ἔχων τὴν ἐξουσίαν».
- 200) Πιττάκιον τοῦ αὐτοῦ Π. πρὸς τοὺς Ἁγιορείτας. (... Ἰβήρων).
Οἱ μοναχοὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως οὐκ εἰσιν ἱκανοὶ νὰ ζῶσιν ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει.
«Γνωστὸν ἔστω σοι, Δέσποτα, ὅτι οἱ καλόγηροι τῆς Πόλεως».
- 201) Λύσις τοῦ Πατριάρχου Χαρίτωνος περὶ τῆς ὑπακοῆς τῶν Μοναχῶν τῷ Πρώτῳ τοῦ Ἁγίου Ὄρους. (... *ibidem*).

¹ Ὁ παλαιότερος τύπος ἐν ἐγγράφοις εἶναι: Ἀραβενικία, χωρίον ἐν τῷ κέντρῳ τῆς Χαλκιδικῆς· νῦν μετωνομάσθη Μεγάλη Παναγία. Βλ. καὶ ἀρ. 293.

«Ἡ μετριότης ἡμῶν τῆς σῆς ὑπομνήσεως ἐπακούσασα».

- σ. 52 202) 1313. *Σιγίλλιον τοῦ Πατριάρχου Νήφωνος ἐπὶ τούτῳ, ἵνα οἱ Πρῶτοι τοῦ Ἁγίου Ὁρους λαμβάνωσι τὴν ἐξουσίαν ἐκ τῶν Πατριαρχῶν.* (6821, Λαύρα).
 «Μὴ κλίνειν εἰς δεξιὰ καὶ εἰς ἀριστερὰ μὴ ἐκκλίνειν».
 Σημείωσις. Ἐκείνης τῆς ἐποχῆς οἱ τῆς Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχαι ἤρχισαν νὰ ἔχωσιν ἐπιρροὴν εἰς τὰ πράγματα τοῦ Ἁγίου Ὁρους.
- 203) 1350. *Σιγίλλιον τοῦ Π. Καλλίστου περὶ τῆς ἀφιερώσεως τῆς τοῦ σταυροπηγίου δικαιώματος τῆ Μ. τοῦ Ἀλυπίου ἐν Ἀθῶν.* (6858, Κουλουμ.)
- 204) 1367. *Σιγίλλιον Πατριάρχου Φιλοθέου περὶ τῆς παραδόσεως τῆ τοῦ Ἀθῶ Λαύρα μετοχίου τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει.* (6875, Λαύρα. Φεβρουαρ.)
 «Καὶ τοῦ ἄλλοις μὲν πᾶσιν ἁγίοις».
- 205) 1387. *Σιγίλλιον τοῦ Π. Νείλου διὰ τὰ κτήματα τῆς Μονῆς τοῦ Κουλουμουσίου.* (Ἐπάρχει σημείωσις). (6895, Κουλουμ.)
- 206) 1395. *Σιγίλλιον τοῦ Π. Ἀντωνίου περὶ τῆς ἀφιερώσεως τῶν τοῦ σταυροπηγίου δικαιωμάτων τῆ Μ. τοῦ Κουλουμουσίου.* (Ἐσημειώθη περίληψις). (6903, Κουλουμ. Ἰουνίου Ἰνδικτ. 3).
- 207) 1396. *Κόπια τοῦ Σιγιλλίου Π. Ἀντωνίου διὰ τὰ κτήματα τῆς Μ. τοῦ Παντοκράτορος.* (6904, Παντοκράτ. Φεβρουαρ. Ἰνδ. 4).
 «Καὶ ναῶν μὲν κατασκευαί».
- 208) 1403. *Σιγίλλιον τοῦ Π. Μαιθαίου περὶ τῆς διαιρέσεως τῶν συνόρων τῶν Μ. τοῦ Ἁγίου Παύλου καὶ τοῦ Ἁγίου Διονυσίου.* (6912, Ἀγ. Παῦλος. Σεπτεμβρ.)
 «Φθάνουσι πρό τινων ἤδη χρόνων».
- σ. 53 209) 1428. *Σιγίλλιον τοῦ Π. Ἰωσήφ περὶ τῆς ἐνώσεως τοῦ Ἀλυπίου μονῆς μετὰ τοῦ Κουλουμουσίου.* (Ἐπάρχει σημείωσις). (6936, Κουλουμ. Μαΐου).
- 210) 1490. *Γράμμα τοῦ Π. Διονυσίου, δοθὲν τῷ Μητροπολίτῃ τῆς Βερροίας Μεθοδίῳ μετὰ τὴν χειροτονίαν αὐτοῦ.* (6998, Βατοπαίδ. Ἰνδικτ. 8).
- 211) 1537. *Σιγίλλιον τοῦ Π. Ἰερεμίου, ἐπικυροῦντος τὰ τοῦ σταυροπηγίου δικαιώματα τῆς Μ. τοῦ Παντο-* (7046, Παντοκράτ. Σεπτεμβ. Ἰνδικτ. 11).

- κράτορος, δοθέντα αὐτῇ ἔτι παρὰ τοῦ Πατριάρχου Ἀντωνίου.
- «Ἐπειδὴ γράμμα τίμιον Πατριαρχικόν».
- 212) 1581. Σιγίλλιον τοῦ Π. Ἱερεμίου περὶ τῆς μετοικεσίας τῶν Σιμωνοπετριτῶν εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Ξενοφῶντος μετὰ τὴν πυρπόλησιν τοῦ αὐτῶν μοναστηρίου. (Ἐπάρχει σημείωσις). (7089, Σιμωνόπετρο. Μαΐου Ἰνδικτ. 9).
- 213) 1581. Σιγίλλιον τοῦ Π. Ἱερεμίου, τὸ ἐπικυροῦν τὰ σύνορα, τὰ Κελλία καὶ τὰ Μετόχια τῆς Μονῆς τοῦ Σιμωνοπέτρου, μετὰ τὴν πυρκαϊάν αὐτῆς. (Ἐπάρχει σημείωσις). (7089, Σιμωνόπετρο. Μαΐου Ἰνδικτ. 9).
- 214) 1590. Σιγίλλιον τοῦ Π. Ἱερεμίου, περὶ τῆς ἀφιερώσεως τῶ μοναστηρίῳ τοῦ Σιμωνοπέτρου ὑπὸ τῆς κυρίας Καπλίας κτημάτων αὐτῆς ἐν τοῖς χωρίοις Σφουτσέστη, Δραγομηρέστη καὶ τὰ λοιπά, ἐπικυρωμένον διὰ χρυσοβούλλων τῶν τῆς Βλαχίας ἡγεμόνων: Πέτρου, Ἀλεξάνδρου καὶ Μιχαήλ. «Πολλοὶ πάλαι τῶν εὐσεβῶν».
- 215) 1591. Σιγίλλιον τοῦ Π. Ἱερεμίου, περὶ τῆς δωρήσεως τῶν τοῦ σταυροπηγίου δικαιωμάτων τῶ μετοχίῳ τοῦ ἁγίου Νικολάου τοῦ Μ. Σιμωνοπέτρου ἐν Βλαχία. (7100, *ibidem* Ὀκτωμβ.)
- σ. 54
- «Ἐπεὶ τοίνυν τῆς ἡμῶν μετριότητος».
- 216) 1616. Σιγίλλιον τοῦ Π. Τιμοθέου διὰ πέντε μύλους τῆς μονῆς τοῦ Σταυρονικήτα ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῶν Σερρών. (Ἐσημειώθη περίληψις). (7122, Σταυρονικήτ. Ἰουλίου Ἰνδικτ. 12).
- 217) 1616. Σιγίλλιον τοῦ Π. Τιμοθέου, τὸ ἐπικυροῦν τὰ δικαιώματα τοῦ σταυροπηγίου, τὰ δοθέντα τῇ Μονῇ τοῦ Διονυσίου ὑπὸ τοῦ Π. Ἀντωνίου. (Ἐσημειώθη περίληψις). (7125, Διονυσίου. Δεκεμβ. 6).
- 218) 1622. Σιγίλλιον τοῦ Π. Κυρίλλου διὰ τὸ τοῦ Βατοπαϊδίου μετόχιον τοῦ Προσφορίου¹. (Ἐσημειώθη περίληψις). (7130, Βατοπαϊδίου. Ἀπριλ. Ἰνδικτ. 5).
- 219) 1622. Τοῦ αὐτοῦ Σιγίλλιον, δι' οὗ αὐτὸς παρακινεῖ τοὺς Χριστιανοὺς νὰ δώσωσι βοήθειαν πρὸς ἀνακαίνισιν τοῦ πυρποληθέντος μοναστηρίου τοῦ Σιμωνοπέτρου. (Ἐπάρχει σημείωσις). (7130, Σιμωνόπετρα).

¹ Προσφόριον εἶναι ὁ ἐν τῶ μυχῷ τοῦ Σιγγητικοῦ κόλπου Βατοπεδινὸς Πύργος.

- 220) 1623. Τοῦ αὐτοῦ Σιγίλλιον, ἐν ᾧ εἶναι καταχωρημένη ἡ ἑλληνικὴ μετάφρασις τοῦ χρυσοβούλλου τοῦ Δεσπότη τοῦ Ἰωάννου τοῦ Οὐγκλεση, κτίτορος τῆς μονῆς τοῦ Σιμωνοπέτρου. (7131, Σιμωνόπειρα).
- «Ἄξιον μὲν ἐστὶ καὶ ἐπαινετόν.»
- 221) 1630. Σιγίλλιον τοῦ Π. Κυρίλλου περὶ τῶν συνόρων τῶν Μ. τοῦ Ἁγίου Παύλου καὶ τοῦ Ἁγίου Διονυσίου. (Ἐσημειώθη περίληψις). (7138, Διονυσίου).
- 222) 1632. Σιγίλλιον τοῦ Π. Κυρίλλου, ἐπικυροῦν τὸ κείμενον τῶν ἐγγράφων τῆς Μονῆς τοῦ Σταυρονικήτα, τῶν σωθέντων ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς. (Ἐπάρχει σημείωσις). (7140, Σταυρονικήτα, Αὐγούστου).
- α. 55 223) 1633. Σιγίλλιον τοῦ Π. Κυρίλλου περὶ τῆς παραδόσεως τῆς Μονῆς τοῦ Τσαούση ἐν Θεσσαλονίκῃ εἰς ἔξουσίαν τῆ Μονῆ τῶν Ἰβήρων. (Ἐσημειώθη περίληψις)¹. (1633, Ἰβήρων, Δεκέμβριος Ἰνδικτ. 2).
- 224) 1635. Σιγίλλιον τοῦ Π. Κυρίλλου περὶ τῆς αὐτῆς Μονῆς τοῦ Τσαούση. Κατὰ τὴν περίφημον πόλιν Θεσσαλονίκην». (1635, *ibidem*, Ἰουλ. 17, Ἰνδ. 3).
- 225) 1648. Κόπια ἐκ τοῦ ἐγκυκλίου γράμματος τοῦ Π. Ἰωαννικίου περὶ τῶν δικαιωμάτων σταυροπηγίου δοθέντων τῷ τοῦ ἁγίου Νικολάου μετοχίῳ τῆς μονῆς τοῦ Καρακάλλου τῷ ἐν τῷ Ἰσμαϊλίῳ. (Ἐσημειώθη περίληψις). (1648, Καρακάλλου, Ἰουνίου Ἰνδικτ. 1).
- 226) 1671. Σιγίλλιον τοῦ Π. Μεθοδίου περὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ σταυροπηγίου ἐκδοθέντων ὑπ' αὐτοῦ τῇ μονῇ τῆς ἁγίας Τριάδος τῇ οἰκοδομηθείσῃ ὑπὸ τοῦ Κ. Σαουλῆ ἐπὶ τῆς νομῆς πλησίον τοῦ Ἰασίου καὶ ἀφιερωθείσῃ ὑπ' αὐτοῦ τῷ Μοναστηρίῳ τοῦ Ξηροποτάμου. (1671, Ξηροποταμ. Φεβρουαρίου).
- «Ἐπειδὴ τοιγαροῦν καὶ ὁ ἐντιμώτατος».
- 227) 1682. Σιγίλλιον τοῦ Π. Διονυσίου περὶ προαγωγῆς τῆς μονῆς τοῦ Ξηροποτάμου εἰς τὸ ἀξίωμα τῆς σταυροπηγίας. (Ἐπάρχει σημείωσις). (1682, *ibidem*).

¹ Τσαούση ἢ Τσαούσ μοναστήρ εἶναι ἡ Μονὴ τῶν Βλαταίων (καὶ οὐχὶ Βλατέων), περὶ ἧς ἀρίστην μονογραφίαν ἔγραψεν ὁ μακ. Π. Παπαγεωργίου (Byzant. Zeitschrift. τόμ. VIII σ. 402 - 428)· τὸν δὲ κατάλογον τῶν χειρογράφων ὁ σεβ. πρ. Λεοντοπόλεως Σωφρ. Εὐστρατιάδης (Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς ἔτ. Β'. 1918 σ. 97 ἔ.).

- 228) 1687. Γράμμα τοῦ Π. Διονυσίου περὶ τῆς εὐταξίας ἐν τῇ Σκήτῃ τῆς ἁγίας ᾽Αννης. (Ἐσημειώθη περίληψις). (1687, Σκήτη τῆς ἁγ. ᾽Αννης).
- 229) 1734. Σιγίλλιον τοῦ Π. Σεραφεῖμ ἐν τούτῳ, ὅτι τὸ μετόχιον τοῦ ἁγίου Νικολάου κατὰ τὴν Κομήτισσαν ἀνήκει τῇ Μονῇ τῶν Ἰθέρων, καὶ οὐχὶ τοῦ Βατοπαιδίου. (Ἐσημειώθη περίληψις). (1734, Ἰθέρων).
- σ. 56 230) 1780. Ὑπάρχει σιγίλλιον, τοῦ Πατριάρχου Παΐσιου, ἐν τούτῳ ὅτι ὅλοι οἱ ἡγούμενοι τῶν τοῦ ᾽Αθῶ Μοναστηρίων ἔχουσι δικαίωμα χειροτονεῖν ἀναγνώστας καὶ καθιστᾶν πνευματικούς ἐν τοῖς αὐτῶν μοναστηρίοις. (Οὐκ εἶδα τοῦτο τὸ ἔγγραφο). (1780, Λαύρα).
- 231) 1744. Σιγίλλιον τοῦ Π. Παΐσιου περὶ τῆς ἀνανεώσεως τῶν ἀρχαίων προνομίων τῆς Λαύρας. «Προϋργαίτατον καὶ ἀναγκαιότατον πρὸ πάντων». (1744, Λαύρα. Νοεμβρίου Ἰνδ. 8).
- 232) 1753. Σιγίλλιον τοῦ Π. Κυρίλλου περὶ εὐταξίας ἐν Σκήτῃ τῆς ἁγίας ᾽Αννης. (Ἐσημειώθη περίληψις). (1753, Σ. ἁγ. ᾽Αννης. Ἰουλίου).
- 233) 1772. Σιγίλλιον τοῦ Π. Θεοδοσίου περὶ τῶν κολουβάδων ᾽Αθωνιτῶν. «Θεοφιλέστατε ἐπίσκοπε Ἱερισσοῦ». (1772, *ibidem*. Ἰουλίου).
- 234) 1775. Σιγίλλια τοῦ Π. Σωφρονίου περὶ τῶν συνόρων τῆς μονῆς Γρηγορίου. (Ἐσημειώθη περίληψις). (1775, Γρηγορίου. Δεκεμ. 1776, Ὀκτ.)
- 235) 1776. Σιγίλλιον τοῦ Π. Σωφρονίου περὶ τῶν τοῦ ᾽Αθῶ κολουβάδων. «Οἱ τῷ καθ' ἡμᾶς ἀποστολικῷ». (1776, Σ. ἁγ. ᾽Αννης. Ἰουνίου 9).
- 236) 1778. Σιγίλλιον τοῦ Π. Σωφρονίου περὶ τοῦ μετοχίου τοῦ ἁγίου Νικολάου τῆς Μονῆς τοῦ Καρακάλλου ἐν Ἰσμαϊλίῳ. (Ἐσημειώθη περίληψις). (1778, Καρακάλλου. Αὐγούστου).
- 237) 1784. Σιγίλλιον τοῦ Π. Γαβριὴλ περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως Κοινοβίου ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Ξενοφῶντος. «Ἀνάγκη πᾶσα, ὅσα σεμνά, ὅσα τίμια». (1784, Ξενοφῶντος. Δεκέμβ. Ἰνδικτ. 3).
- σ. 57 238) 1794. Σιγίλλια τοῦ Π. Γερασίμου περὶ τῶν συνόρων τῆς μονῆς τοῦ Γρηγορίου. (Ἐσημειώθη περίληψις). (1794, Γρηγορίου. Μαΐου 1798).
- 239) 1798. Σιγίλλιδες γράμμα τοῦ Π. Γρηγορίου. (Ὑπόθεσις ἢ αὐτή). (1798, Γρηγορίου. Δεκεμβ. Ἰνδικτ. 1).

- 240) 1798. *Σιγίλλιον τοῦ Πατρ. Γρηγορίου* διὰ τὸ μετόχιον (1798, Σιμωνόπετρα. Σιμωνοπέτρου κατὰ τὴν νῆσον *Λῆμμον*, τὸ ἐπο- *Ἰανουαρίου*
νομαζόμενον *Τρύγη*. (Ἐσημειώθη περίληψις). *Ἰνδικτ. 1).*
- 241) 1801. *Σιγίλλιον τοῦ Π. Καλλινίκου* περὶ τῆς ἀποκατα- (1801, Σιμωνόπετρα. *Δεκεμβ. Ἰνδικτ. 5).*
στάσεως Κοινοβίου τῆς Μ. τοῦ Σιμωνοπέτρου.
«*Ζήλω τῷ πρὸς τὰ θεῖα σκηνώματα*».
- 242) 1803. *Τοῦ αὐτοῦ σιγίλλιον*, περὶ τῆς συστάσεως Κοινο- (1803, Ῥωσικόν.
βίου ἐν τῇ μονῇ τοῦ Ῥωσικοῦ. *Αὐγούστου 9).*
«*Ζήλω τῷ πρὸς τὰ θεῖα σκηνώματα*».
- 243) 1805. *Τοῦ αὐτοῦ σιγίλλιον* περὶ τῶν δοσιμάτων ἐκ (1805, Σ. Ἀγ.
τῶν ἀσκητῶν τοῦ Ἁθῶ. (Ἐσημειώθη περί- *Ἄννης Σεπτεμβ.*
ληψις). *Ἰνδικτ. 9).*
- 244) 1813. *Σιγίλλιον τοῦ Π. Κυρίλλου* περὶ τῆς συστάσεως (1813, Καρακάλλου.
κοινοβίου ἐν τῇ μονῇ τοῦ Καρακάλλου. *Σεπτεμβ. 2).*
«*Εἰσὶ μὲν καὶ ἄλλα πολλὰ τὰ τὴν πατριαρχικὴν*»
- 245) 1814. *Τοῦ αὐτοῦ σιγίλλιον* διὰ τὸ μετόχιον τῆς μονῆς (1814, Ἐσφιγμένου.
τοῦ Ἐσφιγμένου Φλωρέστη, ἐν Μολδαβίᾳ, καὶ *Ἰουνίου 2).*
περὶ τῆς σταυροπηγίου ἀξίας αὐτοῦ. (Ἐπάρχει
σημείωσις).
«*Τῶν ὑπὸ χρόνων τελούντων*».
- 246) 1819. *Σιγίλλιον τοῦ Π. Γρηγορίου* δι' οὗ αὐτὸς ἐπι- (1819, Ἐσφιγμένου.
κυροῖ τὸ κείμενον καὶ τὴν δύναμιν τῶν ἔνδεκα *Μαΐου 7).*
ἐγγράφων, τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ Μετόχιον
τοῦ Φλωρεστίου.
«*Λιμένα μὲν σωφροσύνης ἐπιπόνως ἀναζητεῖν*».
- σ. 58 247) 1819. *Τοῦ αὐτοῦ σιγίλλιον* περὶ τῆς γνησιότητος τῶν (1819,
ἐγγράφων τῆς Μονῆς τοῦ Σταυρονικήτα. (Ἐπάρ- *Σταυρονικήτα.*
χει σημείωσις). *Ἰουλίου).*
- 248) 1820. *Τοῦ αὐτοῦ σιγίλλιον* διὰ τὴν γῆν ἐν ταῖς Καρεαῖς (1820, Ῥωσικόν.
τὴν ἀνήκουσαν τῇ Μονῇ τοῦ Ῥωσικοῦ. *Ἀπριλίου 8).*
«*Ὅσα τῶν πραττομένων ἐνδέχεται τὴν μνήμην*
διαφυγόντα».
- 249) 1833. *Σιγίλλιον τοῦ Π. Κωνσταντίνου*¹, δι' οὗ αὐτὸς (1833, Ῥωσικόν.
ἐπικυροῖ τὸ κοινόβιον τῆς Μονῆς τοῦ Ῥωσικοῦ *Μαρτίου 6).*
καὶ τὴν ἐκλογὴν τοῦ Ἱερομονάχου Γερασίμου
καθηγουμένου αὐτῆς.
«*Τὰ καλῶς καὶ δόσιως εἰς τὸ εἶναι προκεχω-*
ρηκότα».

¹ Λάθος ἀντὶ τοῦ Κωνσταντίνου, τοῦ τὸ α' πατριαρχεύσαντος ἀπὸ 1830 - 4.

- 250) Ἐναφορὰ τοῦ Π. Καλλίστου πρὸς τὸν Βασιλέα... (ὄνομα λείπει) ἐν τούτῳ, ἵνα ὁ μέγας ἑταιρειάρχης Τραχανιώτης¹ μὴ ἀφαιρῆ ἐκ τῆς μονῆς τοῦ Δοχειαρίου τὸ κτῆμα ἐν Ἐρμηλῖα, ὃ τὸ μοναστήριον ἠγόρασεν ἀπὸ τὸν Συρμούρη.
«Κράτιστε, Θεόστεπτε, Θεοδοξότατε, Θεοπρόβλητε».

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 9^{ος}.

Περὶ τινῶν ἀρχαίων ἐγγράφων συνθεμένων ἐν τῷ Ἱθῳ.

- 251) 983. Δωρεὰ τοῦ ἐν Ἱθῳ Ἀθανασίου, ὃς ἐχαρίσατο τῷ ἑαυτοῦ φίλῳ Ἰωάννῃ τῷ Ἱβηρι χρυσόβουλλον βασιλέως Βασιλείου, παραχωροῦν δικαιώματα ἔχειν θαλασσόπλουν πλοῖον :
«Ἀθανάσιος ὁ εὐτελής μοναχὸς καὶ ἡγούμενος».
- 252) 997. Δύο ἀφιερωτικὰ πρακτικὰ, περὶ τῆς παραδόσεως τῶν μοναστηρίων τοῦ Μονοξυλίτου καὶ τοῦ Πλατῆ τῆ Λαύρα, ἔτι ἐπὶ τῆς βιωτῆς τοῦ Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου.
- 253) 1011. Ἀπλῆ δωρεὰ τοῦ Εὐστρατίου ἡγουμένου τῆς Λαύρας, ὃστις ἐδωρήσατο τῇ μονῇ τοῦ Βουλευτηρίου τῆ ἐν Ἱθῳ, μονύδριον ἐν τῇ νήσῳ τῆς Σκύρου.
«Ἐν ὀνόματι τοῦ Πατρὸς..... Εὐστράτιος ἔλεει Θεοῦ ταπεινὸς μοναχός».
- 254) 1030. Ἀσφάλεια Γεωργίου μοναχοῦ τοῦ Χαρζάνου περὶ τῆς παραδόσεως τοῦ ἐν Ἱθῳ μονυδρίου τοῦ Πιθαρίου εἰς ἄλλον μοναχόν².

¹ Γράφει: Τραχανιώτης. Ὁ βασιλεὺς εἶναι ὁ Ἰωάννης Παλαιολόγος, πρὸς ὃν λίαν φιλίως διέκειτο ὁ Καλλίστος. Τὸ ἐγγράφον ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τοῦ ἀρχιμανδριτοῦ Χρ. Κτενᾶ ἐν Ἐπετηρίδι τῆς Ἐταιρ. Βυζ. Σπουδῶν Τόμ. Ε' (Ἀθῆναι 1928) σ. 102-103. Περὶ τοῦ Τραχανιώτης βλ. τὰ ἐν «Ἑλληνικοῖς» ἔτ. Β' (1922) σ. 435-6 ὑπὸ τοῦ φίλου κ. Ἀμάντου σημειούμενα.

² Γεώργιος ὁ Ἱβηρ, ὁ τῆς τοῦ γένους αὐτοῦ μονῆς ἡγούμενος, ὁ καὶ Τορνίκιος ὑπογραφομένος, σπαθάρης ὢν Ἑλλάδος καὶ διοικητῆς, ἤλθεν ἐν τῷ Ὄρει καὶ ἠγόρασε μίαν μονὴν τοῦ Προδρόμου ἐπικαλουμένην τοῦ Πίθου καὶ Χαρζανᾶ διὰ τετρακόσια χρυσᾶ νομίσματα ἐπὶ σκοπῶ, νὰ ἔλθῃ νὰ μονάσῃ ἐν αὐτῇ... Ἡ τῶν Ἱβήρων μονὴ πρότερον ἐτιμᾶτο ἐπ' ὀνόματι τοῦ Προδρόμου· μήπως αὕτη ἐκαλεῖτο καὶ τοῦ Πίθου καὶ Χαρζανᾶ; διότι Ἱβήρων, τοῦ γένους ἐστὶν ὄνομα, οὐχὶ δὲ τοῦ τόπου ἢ τοῦ

- «Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς Γεώργιος μοναχός».
- 255) 1034. Διάπρασις, πώλησις τῆς γῆς τῆ μονῆ τοῦ Ἑσφιγμένου παρὰ τῶν μοναχῶν Γερμανοῦ καὶ Πέτρου διὰ 20 νέων σταθερῶν ἡλιοσελήνων (sic). (6543, Ἑσφιγμένου Δεκεμβρ. Ἰνδ. 3).
«Ἐν ὀνόματι Πατρὸς..... Γερμανὸς μοναχὸς καὶ ἡγούμενος».
- 256) 1046. Πραῖξις, περὶ τῆς πωλήσεως τοῦ μονυδρίου τοῦ Ἀτζῆ-Ἰωάννου, τῆ Λαύρα, ὑπὸ τῆς μονῆς τοῦ Φιλοθέου. (6554, Φιλοθέου).
- 257) 1083. Πραῖξις περὶ τῆς ἀνακαινίσεως τῆς μονῆς τοῦ Ξενοφῶντος παρὰ τοῦ Στεφάνου, μεγάλου Δρουγαρίου Νικηφόρου τοῦ Βοτανιάτου. (6591, Ξενοφῶντος Ἰουλίου Ἰνδ. 12).
«Πρόσεστι τοῖς ἐν εὐσεβείᾳ βασιλεῦσι».
- 258) 1087. Χαριτῶν ὑπόμνημα τοῦ Πρώτου τοῦ Ἁγίου Ὁρους Σάββα καὶ λοιπῶν ἡγουμένων περὶ τῆς σκήτεως Χάλδου. (6595, Φιλοθέου. Αὐγούστου Ἰνδικτ. 10).
«Εἶχον μὲν οἱ ὅλως τῷ Θεῷ οἰκειωθέντες»
- 259) 1102. Οἰκειωφελὲς γράμμα Δαμιανοῦ ἡγουμένου, περὶ τῆς παραδόσεως τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου Καλαφατίου τῆ Λαύρα. (6610, Λαύρα. Ἰνδικτ. 10).
«Ἐν ὀνόματι.... Δαμιανὸς μοναχός.»
- 260) 1142. Καταγραφή τῆς περιουσίας τῆς μονῆς τῶν Ῥώσων, τῆς ἐπονομαζομένης Ξυλουργοῦ. (6651, Ῥωσικόν. Δεκεμβρίου 14 Ἰνδικτ. 2).
«Ἐπιδημήσαντες ἐν τῇ μονῇ τῆς ὑπεραγίας».

κτίτορος τῆς μονῆς. (Χειρόγραφον Φιλοθεϊτικόν παρ' Οὐσπένσκη, Ἱστορία τοῦ Ἀθω III (Κίεβον 1877 σ. 292). Κατ' ἄλλους ἦτο μεταξὺ Ἰβήρων καὶ Μυλοποτάμου, ἀλλ' εἰς τοῦτο ἀντίκειται τὸ τοῦ Πρώτου Ἰωάννου δωρητήριον πρὸς τὸν ἅγιον Ἀθανάσιον ἐκδοθὲν τῷ 991, δι' οὗ παραχωρεῖ: «καὶ τὰ ἀλιεσιόπια τοῦ τε αὐτοῦ Πλατέως καὶ τὰ τοῦ Πίθου καὶ τοῦ Κάσπακος, ἃ εἰσι τῆς δεσποτείας τοῦ Πρωτάτου (Ἀθωίτις Στοά 8. Βυζ. Χρονικά Πετροπόλεως 1899 Παραρτ. 3). Τῷ 995 οἱ πατέρες τοῦ Ὁρους ἀπέστειλαν εἰς τὸν βασιλέα τὸν μοναχὸν Θωμᾶν τὸν Πιθαράν (Σμυρνάκη, Τὸ ἅγιον Ὅρος σ. 37). Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι τοῦ Πίθου ἦν μονύδριον ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῆς τῶν Ἰβήρων μονῆς. Κατὰ τὴν Ἀσφάλειαν, ὁ μοναχὸς Γεώργιος ὁ Ἰβηρ παραδίδωσι τὸ μονύδριον Πίθερα εἰς τὸν ἅγιον Ἀθανάσιον (Πανδώρα ΙΔ' σ. 32 κατὰ ἐγγράφον ἀποκείμενον ἐν Λαύρα). Ὅτι τὸ ὄνομα Χαρζανᾶς εἶναι Ἰβηρικὸν ἐπέχω, γνωρίζω μόνον εἰς τὰ πέριξ τῆς Κων/πόλεως μονὴν τοῦ Μωροχαριζάνη (ἐν τυπικῷ τῆς μονῆς Παντοκράτορος παρὰ Δημητρίεβσκη (Τυπικά, Κίεβον 1895 σ. 697): Τὸ προάστειον τοῦ Μωροχαριζάνη). Καὶ ὁ Ψελλὸς ἀναφέρει περὶ Μιχαῆλ τοῦ ποτε Βέστου, ὅτι εἰς μοναστήριον ἑαυτὸν πενέστατον κατέκλεισε, τοῦ Μωροχαριζάνου μὲν λεγόμενον, τοπίων δέ τινων εἰποροῦν ὀλίγων, ἀφ' ὧν οἱ... μοναχοὶ τρέφονται» (παρὰ Σάθα, Μεσ. Βιβλ. Ε'. σ. 342) Βλ. καὶ παρὰ Δουκαγγίφλ. Χαρζάνιος. Ἠγούμενος τῆς μονῆς Χαρζανᾶ ὑπογράφεται εἰς τὸ Ἐγκλητικὸν γράμμα ὁ Κύριλλος μοναχὸς τῷ 1016 (Ἀθωνιάς, Καλλιγᾶ σ. 58).

- 261) 1169. *Προῶξις*, περὶ τῆς παραδόσεως τοῖς Ῥώσσοις μοναχοῖς τοῦ μοναστηρίου τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος τοῦ Θεσσαλονικέως ἐν τῷ Ἄθωνι μετὰ τῆς κρατήσεως ὑπ' αὐτῆς καὶ τῆς μονῆς τοῦ *Ξυλουροῦ*.
«Οἱ τοὺς ἐν τοῖς βιωτικοῖς πράγμασι σπουδαιότερους».
- (6677, Ῥωσσοικόν. Αὐγούστου Ἰνδικτ. 2).
- 262) 1316. *Ἀνταλλαγὴ τῆς Βανίτζας* μετὸν πλησίον τοῦ *Βατοπαιδίου ἀγρόν*.
«Εἶχε μὲν ἐξ ἀμνημονεύτων τῶν χρόνων».
- (6824, Ἐσφιγμένον. Μαΐου Ἰνδικτ. 14).
- 263) 1324. *Προῶξις*, περὶ τοῦ *κελλίου* τοῦ Ἐξυπολίτου, τοῦ παραδοθέντος τῷ μοναστηρίῳ τοῦ *Καρακάλλου*.
«Ἡ τοῦ Καρακάλλου σεβασμία μονή».
- (6832, Καρακάλλου. Φεβρουαρίου Ἰνδικτ. 7).
- 264) 1334. *Προῶξις*, περὶ τῆς παραδόσεως τῆς μονῆς τοῦ *Φιλαδέλφου* τῇ μονῇ τοῦ *Κουτλουμουσίου*.
«Ἡ σεβασμία τοῦ Κουτλουμουσίου μονή».
- (6842, Κουτλουμ. Ἰουλίου Ἰνδικτ. 2).
- σ. 61 265) 1345. *Προῶξις*, περὶ τῆς ἐξαγορᾶς τεσσάρων τῶν τοῦ Ἄθω γερόντων ἐκ τῶν πειρατῶν διὰ 500 μονέτων. (Ἐσημειώθη περίληψις).
- (6853, Δοχειαρίου. Ἰουνίου Ἰνδ. 13).
- 266) 1353. *Ἐγγραφον* τῆς τοῦ Ἄθω διοικήσεως, περὶ τῆς παραδόσεως τῇ *Δαύρα* τῶν *κελλίων* ἐν τῇ *σκήτῃ* τῆς *Γλωσσίας*.
«Ἡμεῖς διὰ τὴν συμβᾶσαν τῶν ἀθέων Τούρκων ἐπίθεσιν».
- (6861, Δαύρα. Ἀπριλίου Ἰνδ. 6).
- 267) *Ἐγγραφον* τῆς αὐτῆς διοικήσεως περὶ τῆς παραδόσεως τῇ *Δαύρα* τοῦ *λατινικοῦ μοναστηρίου Ἀμαλφινῶν*.
«Ἐπεὶ ἡ τῶν *Μολφινῶν* μονὴ καταμεληθεῖσα».
- (... Δαύρα, Αὐγούστου Ἰνδικτ. 15).
- 268) 1363. *Προῶξις* περὶ τῆς παραδόσεως μονυδρίου *Κάτσαρη* τοῖς Ῥώσσοις μοναχοῖς.
«Ἐπειδὴ διὰ τὴν γενομένην φθορὰν καὶ ἀπώλειαν».
- (6871, Ῥωσσοικόν. Ἀπριλίου).
- 269) 1399. *Συναξεως* γράμμα, περὶ τοῦ μοναστηρίου *Δειβαδογενίου*. (Ἐσημειώθη περίληψις).
- (6907, Δοχειαρίου. Μαΐου).
- 270) 1543. *Προῶξις* περὶ παραχωρήσεως τῇ μονῇ τοῦ *Σταυρορηνικήτα* μέρους *ξυλικοῦ δάσους* ἐκ τοῦ μερίσματος τοῦ *Πρωτάτου*.
- (7052, Σταυρορηνικ. Ὀκτωμβ. Ἰνδ. 2).
- 271) 1570. *Εὐχαριστήριος* καταγραφὴ τῆς μονῆς τοῦ *Διονυσίου* περὶ τῆς ἐξαγορᾶς *κτημάτων* καὶ *πληρωμῆς* *χρεῶν* τούτου τοῦ μοναστηρίου ὑπὸ τῆς ἡγε-
- (7078, Διονυσίου)

- μονίδος ῥωξάνδρας. (Τὸ ἐγγραφοὺν σχεδὸν ὄλον ἀντεγράφη).
- σ. 62 272) 1570. Εὐχαριστήριον ἐγγραφοὺν τῆς μονῆς τοῦ Δοχειαρίου δι' ὁμοίαν εὐεργεσίαν τῆς ἡγεμονίας ῥωξάνδρας. (7078, Δοχειαρίου. Αὐγούστου Ἰνδικτ. 13).
- «Ἐν ἔτει ζος' ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ».
- 273) 1664. Πρᾶξις, περὶ τῆς ἐλαττώσεως δοσιμάτων ἐκ τῆς Μονῆς τοῦ Δοχειαρίου, ἐξ αἰτίας τῆς αὐτῆς πωχεύσεως. (7172, Δοχειαρίου. Ἀπριλίου).
- «Ἐπὶ ἔτους, ἀχξδ' ... ἐλθόντες οἱ Δοχειαριῖται».
- 274) 1672. Δύο ἀντίγραφα τῶν πωληθέντων κελλίων ἐν Ἀθῶν.
- α') τῆς Λαύρας ἀπὸ τὰ 1672 - 1749. (1672, Λαύρας).
- 275) 1707. β') τοῦ Καρακάλλου. (1707, Καρακάλλου).

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1ος.

Χρυσόβουλλα καὶ διατάξεις Βασιλέων, Κράλεων, ἡγεμόνων, Δεσποτῶν καὶ Ζουπάνων Σέρβων.

- σ. 63 276) Χρυσόβουλλον τοῦ μεγάλου Ζουπάνου κυρίου Στεφάνου Νεμάνη, περὶ τῆς οἰκοδομῆς τῆς Μονῆς τοῦ Χιλανδαρίου. (Αὐτόγραφο ἀυτοῦ σερβιστί, τοῦ 12^{ου} αἰῶνος· ἔτος οὐχ ὑπάρχει). (Χιλανδάριον).
- «Ἀπ' ἀρχῆς ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἐπ' αὐτῆς».
- 277) 1230-Χρυσόβουλλον Κράλου Στεφάνου Βλαδισλάου, (Ἔτος οὐχ ὑπάρχει).
1237. υἱοῦ τοῦ πρωτοστέππου Κράλου Στεφάνου, δοθέν τῇ μονῇ (1230-1237) τῆς Θεοτόκου ἐπὶ τῆς Μήστριτσας. (Ἐσημειώθη ἡ περίληψις).
- σ. 63 278) Πρόσταγμα. (Ὄνομα λείπει). Ὁ βασιλεὺς παραχωρεῖ τὰ κτιτορικὰ αὐτοῦ δικαιώματα ἐπὶ τῆς μονῆς τοῦ Ἐσφιγμένου τῷ υἱῷ αὐτοῦ Κράλη Οὐρῶση. (Ἔτος οὐχ ὑπάρχει. Ἐσφιγμένου).
- «Ἐπεὶ ἐζήτησαν τὴν βασιλείαν μου».
- 279) Χρυσόβουλλον Στεφάνου Οὐρῶση τρίτου περὶ τῶν κτημάτων τῆς μονῆς Χιλανδαρίου. (Ἡ ἀρχὴ λείπει). (Ἔτος οὐχ ὑπάρχει. Χιλανδαρίου).

- «Ἡ βασιλεία μου ἐν τοῖς χρυσοβούλλοις τῆς ἀρχιεπισκοπῆς».
- 280) Χρυσόβουλλον Κράλου Στεφάνου, υἱοῦ τοῦ Οὐ-
ρωση τοῦ τρίτου. Περὶ τῆς ἀφιερώσεως τῆ μονῆ
τοῦ Χιλανδαρίου χωρίου Σλοβονίου, κ. τ. λ. (Συν-
ετμήθη παρ' ἑμοῦ). (Ἔτος οὐχ ὑπάρχει.
Ibidem).
- 281) Χρυσόβουλλον Στεφάνου βασιλέως καὶ αὐτο-
κράτορος Σέρβων καὶ Ἑλλήνων, περὶ τῆς ἐπι-
σκέψεως αὐτοῦ εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος μετὰ τῆς
γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ περὶ τῆς ἀφιερώσεως κτη-
μάτων τῆ μονῆ τοῦ Χιλανδαρίου.
«Ἄξιον καὶ εὐάρεστον καὶ εὖνουν ἐστὶ πάντοτε
τὴν δόξαν ἀναπέμπειν τῷ Θεῷ ἐν Τριάδι» . . .
(Σερβιστί).
- 282) 1346. Τοῦ αὐτοῦ διὰ τὸ κτήμα τῆς μονῆς τῶν Ἰβή-
ρων τὸ ἐπονομαζόμενον Ῥαδολεΐβα. (6854, Ἰβήρων.
Ἰανουαρ. Ἰνδ. 14).
«Ὡσπερ τὸ ἀναπνεῖν».
- 283) 1346. Τοῦ αὐτοῦ διὰ τὰ κτήματα τῆς μονῆς τῶν Ἰβή-
ρων. «Ἐπεὶ οἱ ἐν τῇ κατὰ τὸ Ἅγιον Ὄρος τοῦ
Ἄθω».
- 284) 1346. Τοῦ αὐτοῦ, διὰ τὰ κτήματα τῆς μονῆς τοῦ Φι-
λοθέου. (6854, Φιλοθέου.
Ἀπριλίον Ἰνδ. 14)
- σ. 64
285) 1346. Τοῦ αὐτοῦ, διὰ τὰ κτήματα τῆς μονῆς τοῦ Ζω-
γράφου. (Ἐπάρχει σημείωσις). (6854, Ζωγράφου.
Ἀπριλίον Ἰνδ. 14).
- 286) 1346. Τοῦ αὐτοῦ διὰ τὰ κτήματα τῆς μονῆς τοῦ Βα-
τοπαίδιου. (6854, Βατοπαίδιον.
Μαῖου Ἰνδ. 14).
«Καὶ τοῖς μὲν τὰ πρῶτα βάρθρα».
- 287) 1346. Τοῦ αὐτοῦ, διὰ τὰ κτήματα τῆς μονῆς τοῦ
Ἐσφιγμένου. (6855, Ἐσφιγμέν.
Δεκεμβ. Ἰνδ. 1).
- 288) 13 . . Τοῦ αὐτοῦ, διὰ τὰ μετόχια τῆς μονῆς τοῦ
Ἐσφιγμένου. (68 . . . *ibidem*).
«Ἐπεὶ οἱ ἐν τῇ περὶ τὸ Ἅγιον Ὄρος».
- 289) 1347. Τοῦ αὐτοῦ, περὶ τῶν κτημάτων τῆς μονῆς τοῦ
Ῥωσσοῦ. (6855, Ῥωσσοῦ.
Ἰανουαρ. Ἰνδ. 1).
«Βασιλεῖ πιστῶ καὶ θεοφιλεῖ».
- 290) 1347. Τοῦ αὐτοῦ, περὶ τῆς ἀφιερώσεως τῆς κάρας τοῦ
ἀγίου Παντελεήμονος τῆ μονῆ Ῥώσσω. (Ἐση-
μειώθη περίληψις). (6855, Ῥωσ. *ibid*.
Ἰανουαρ. Ἰνδ. 1).

- 291) 1347. Τοῦ αὐτοῦ, περὶ τῆς ἀπαλλαγῆς τῶν κτημάτων τῆς Λαύρας ἐκ παντοίων ὑποχρεώσεων. (6856, Λαύρα. Δεκεμβ. Ἰνδ. 1).
«Εἴπερ ἄλλη τις βασιλεῖ προσήκουσα ἀρετή».
- 292) 1349. Τοῦ αὐτοῦ, περὶ τῆς ἀναγραφῆς τῇ Μητρὶ τοῦ Θεοῦ τῇ Ἀρχιλιεύῃ διαφόρων κτημάτων (σερβιστί). (6857, Χιλανδαρίου, Ἰνδ. 10).
«Κύριε Θεέ μου, μεγάλη καὶ ἄρρητός σου ἡ εὐσπλαχνία».
- 293) 1349. Χρυσόβουλλον τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου βασιλέως Σερβίας, διὰ τὸ χωρίον τῆς Ἀραβεικίας τὸ ἀνήκον τῇ μονῇ τοῦ Δοχειαρίου. (6857, Δοχειαρίου. Μαρτίου Ἰνδικ. 2).
«Ἐπεὶ προεuerγήτησεν ἡ βασιλεία μου».
- 294) 1349. Τοῦ αὐτοῦ διὰ τὰ κτήματα τῆς Μονῆς τοῦ Ῥωσικοῦ. (6857, Ῥωσικόν. Ἰουνίου, Ἰνδικτ. 2).
«Εὐλαβῶς καὶ μεγαλοπρεπῶς καὶ ἀξιοχρέως». (Ἐπάρχει καὶ ἄλλον ὅμοιον χρυσόβουλλον αὐτοῦ, ἐπὶ χάριτος, τοῦ αὐτοῦ ἔτους, μηνὸς καὶ ἡμερομ.).
- 295) 1353. Τοῦ αὐτοῦ περὶ τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Νικολάου Ποσηρίου, ἐγγραφείσης τῷ τῶν Σερρῶν Μητροπολίτῃ Ἰακώβῳ. (6861, Ῥωσικόν. Ἰνδικτ. 6.)
«Ἴνα ταύτην ἔχη μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ».
(Ἐσημειώθη περίληψις).
- 296) 1355. Τοῦ αὐτοῦ, διὰ τὴν τοῦ χωρίου γῆν Καρμπινίου, τὴν ἀνήκουσαν τῇ Μονῇ τοῦ Χιλανδαρίου. (6863, Χιλανδαρίου. Ἰουλίου Ἰνδικτ. 8).
«Ἐχει θέλησιν καὶ διατάττει ἡ βασιλεία μου».
(Σερβιστί).
- 297) 1357. Χρυσόβουλλον βασιλέως Στεφάνου τοῦ Οὐρῶση, ἐπικυροῦν τὰ κτήματα τῆς Καισαρίσσης, γυναικὸς τοῦ Καίσαρος Πρελιούμπου. (6865, Λαύρα. Ἰνδικτ. 10).
«Ἴδου τί καλόν, ἢ τί τερπνόν». (Σερβιστί).
- 298) 1361. Χρυσόβουλλον βασιλέως Στεφάνου τοῦ Οὐρῶση διὰ τὰ κτήματα τῆς μονῆς τοῦ Χιλανδαρίου. (6869, Χιλανδαρίου. Ἰνδικτ. 14).
«Ἴδου νῦν τί καλόν καὶ τί τερπνόν». (Σερβιστί).
- 299) Τοῦ αὐτοῦ, περὶ διαφόρων κτημάτων τῆς μονῆς τοῦ Χιλανδαρίου. (... *ibidem*)
«Ἐν τῇ ἐκτάσει τῆς θείας δυνάμεως καὶ τῆς οὐρανοῦ γνώσεως». (Σερβιστί).
- 300) Τοῦ αὐτοῦ, περὶ τῆς ἀφιερώσεως τῇ Λαύρᾳ τοῦ μοναστηρίου τῶν ἁγίων Πάντων μετὰ αὐτοῦ. (Λαύρα. Νοεμβ. Ἰνδικτ. 15).

- κτήματα, τοῦ ἀνεγερθέντος παρὰ τῆς αὐτοῦ μητρὸς¹.
- σ. 66 «Ἐπειδὴ τὸ ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει τοῦ Ἄθω». (Σερβιστί).
- 301) 1363. Χρυσόβουλλον Δεσπότην Ἰωάννου τοῦ Οὐγλεση (6872, Σιμωνοπέτ. περὶ τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ μοναστηρίου τοῦ Σιμωνοπέτρου. (Ἑλληνικὴ μετάφρασις ἐκ τοῦ Σερβικοῦ). 'Οκτωμβρ. Ἰνδ. 7).
- «Ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων».
- 302) 1369. Τοῦ αὐτοῦ, λύσις τῆς φιλονικίας περὶ τῆς γῆς (6877, Ζωγράφου. μεταξὺ τοῦ ἐπισκόπου Ἱερισσοῦ Ἰακώβου καὶ Φεβρουαρ. Ἰνδ. 7). τῆς μονῆς τοῦ Ζωγράφου.
- «Πρὸ ὀλίγου ἀντεκρίθησαν».
- 303) 1369. Τοῦ αὐτοῦ περὶ τῆς ἀφιερώσεως τῆ μονῆ τοῦ (6877, Κουτλουμουσα. Κουτλουμουσίου χωρίου Νεοχωῶρι. 'Απριλίου Ἰνδ. 7).
- «Ἴδου γὰρ τί καλὸν ἔργον καὶ τῷ Θεῷ εὐάρεστον». (Σερβιστί).
- 304) 1377. Χρυσόβουλλον Ἰωάννου Δεσπότην Δραγάση διὰ (6885, Χιλανδαρίου τὰ κτήματα τοῦ οἴκου τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου Ἰουνίου Ἰνδ. 15). τῆς τοῦ Χιλανδαρίου. (Ὑπάρχει σημείωσις).
- 305) 1377. Τοῦ αὐτοῦ, διὰ τὰ κτήματα τῆς μονῆς τοῦ Ῥωσσοικοῦ. (6885, Ῥωσσοικόν. Ἰνδικτ. 15).
- «Ἐπειδὴ οὖν πολλῶν καὶ μεγάλων δωρεῶν». (Σερβιστί).
- 306) 1381. Χρυσόβουλλον Κνέζου Στεφάνου Λαζάρου περὶ (6889, *ibidem*). τῆς ἀφιερώσεως τῆ μονῆ τοῦ Ῥωσσοικοῦ Ἐκκλησίας τοῦ Σωτήρος ἐν Χβοσνίῳ, πλησίον τῆς μητροπόλεως τοῦ Χβοσνίου.

¹ Ἐτι σκοτεινότερά εἰσι τὰ περὶ μονῆς ἁγίων Πάντων ἐν Ἄθῳ. Ἐν Λαύρα ὑπάρχουσι, πλην τοῦ ἀνωτέρω, δύο ἕτερα ἔγγραφα περὶ τῆς μονῆς ταύτης, περὶ ἧς οὐδεὶς μέχρι τοῦδε ἔγραφέ τι. Ἐν χρυσοβούλλῳ Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου, ἐκδοθέντι ὑπὲρ τῆς Λαύρας τῷ 1446, ἀναγινώσκομεν: «Ὁ τιμιώτατος ἐν μοναχοῖς κύρ Ἰγνατίος ἀναδραμῶν εἰς τὴν βασιλείαν μου ἀνέφερε πῶς ἔκτισεν ἐκ βάρων εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος τὸ τοῦ Ἄθω μονὴν εἰς ὄνομα τιμωμένην τῶν ἁγίων Πάντων καὶ συνέστησε καὶ ἐβελτίωσεν αὐτὴν κατὰ τὸ δυνατόν καὶ παρεκάλεσεν, ἵνα ποιήσῃ ἡ βασιλεία μου πρὸς αὐτὴν εὐεργεσίαν τινὰ (παραχωρεῖ ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τῆς νήσου Λήμνου σιτάριον μόδια τρία καὶ ὄσπριον μόδια δύο, «σολέμνιον» ἦτοι ἐτησίως). Μετὰ ἐν ἔτος, τῷ 1447, γίνεται ἕτερα εἰς αὐτὴν δωρεά: «Ἐγὼ Θεόδωρος ὁ Βατάτζης, τὸ παρὸν ἀφιερωτήριον γράμμα ποιῶ πρὸς τὴν σεβασμίαν καὶ θεϊαν μονὴν τοῦ ὀσιωτάτου ἐν μοναχοῖς κυροῦ Μελετίου τὴν κατὰ τὸ ἅγιον Ὄρος κειμένην, καὶ εἰς ὄνομα τιμωμένην τῶν Ἁγίων Πάντων» (ἐν μεμβρανῇ). Ποῦ τοῦ Ὄρους ἔκειτο ἡ μονὴ αὕτη, οὐκ ἔχω εἰπεῖν.

«Οἱ τὴν ἄνω δόξαν ἐπιτυχεῖν ἐπιθυμοῦντες».
(Σερβιστί).

- 307) 1381. *Τοῦ αὐτοῦ* περὶ τῶν ἄλλων κτημάτων τῆς μονῆς τοῦ Ῥωσσοῦ. (6889, *ibidem*. Ἰνδικτ. 4).
«Κατὰ τὴν ἄρρητον φιλανθρωπίαν τοῦ Δεσπότη μου Χριστοῦ». (Σερβιστί).
- σ. 67 308) 1385. *Χρυσόβουλλον* τοῦ *Εὐσεβοῦς Κωνσταντίνου* δοθέν τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ *Δημητρίῳ* τῷ *Βοεβόδα* διὰ τὰ κτήματα τῆς παρ' αὐτοῦ οἰκοδομηθείσης ἐκκλησίας τῆς *Ἀναλήψεως* πλησίον τῆς πόλεως *Στηπίου*. (Ἐσημειώθη περίληψις). (6883, *ibidem*).
- 309) 1392. *Χρυσόβουλλον Βόλκου*, υἱοῦ τοῦ *Σεβαστοκράτορος Μπράγκου*, ἐγγόνου *Μλάδου Βοεβόδα*, περὶ τῆς ἀφιέρωσως 200 οὐγγίων, τῇ μονῇ τοῦ *Χιλανδαρίου*. (Μετὰ τὸ προοίμιον λέγει: «Γράφω ἵνα ἦ γνωστὸν ἐκάστῳ, ὅτι ἐποιησάμην εἰρήνην μετὰ τῶν Ὀθωμανῶν». (Σερβιστί). (6901, *Χιλανδαρίου*. Νοεμβ. 21).
- 310) 1395. *Χρυσόβουλλον Εὐγενείας μοναχῆς* μετὰ τῶν θεοσδότην τέκνων αὐτῆς *Κνέζου Στεφάνου* καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ *Βλάκου*, διὰ τὰ κτήματα τῆς μονῆς τοῦ Ῥωσσοῦ.
«Οἱ τὴν ἄνω δόξαν ἐπιτυχεῖν ἐπιθυμοῦντες».
(Σερβιστί). (6903, Ῥωσσοῦ. Ἰουνίου 8).
- 311) 1395. *Χρυσόβουλλον Κνέζου Στεφάνου*, υἱοῦ τῆς *Εὐγενείας* μοναχῆς, περὶ τῆς ἀπαλλαγῆς τῶν μετοχίων τῆς *Λαύρας* ἐκ παντοίων ὑποχρεώσεων.
«Οἱ τῷ νοητῷ φωτὶ καταυγασθέντες τὸν νοῦν Προφηταὶ τὰ μέλλοντα προορῶντες». (Σερβιστί). (6903, *Λαύρα*. Ἰνδικτ. 3).
- 312) 1398. *Τῆς εὐσεβοῦς ἡγεμονίδος Εὐγενείας* μοναχῆς περὶ ἀφιέρωσως τῇ *Λαύρα* διαφόρων γαιῶν.
«Οἱ τῷ νοητῷ φωτὶ καταυγασθέντες τὸν νοῦν». (Σερβιστί). (6906, *Λαύρα*. Ἀυγούστου 1. Ἰνδικτ. 6).
- 313) 1407. *Χρυσόβουλλον Στεφάνου Δεσπότη* τῆς *Σερβίας*, περὶ ἀφιέρωσως τῇ *Λαύρα* διαφόρων χωρίων.
«Λαμπρὰ οὖν καὶ παγκόσμιος σύνθεσις. (Σερβιστί). (6915, *Λαύρα*. Ἰανουαρίου 5. Ἰνδικτ. 15).
- σ. 68 314) 1413. *Χρυσόβουλλον Στεφάνου Γρηγορίου*, περὶ ἀφιέρωσως χωρίων τῇ μονῇ τοῦ ἁγίου *Παύλου*. (6922, Ἁγ. Παῦλος. Ὀκτωμβ. 3).

- «Ὁ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι τὰ πάντα παρα-
γαγών». (Σερβιστί).
- 315) 1413. Χρυσόβουλλον Δεσπότη Γιούργου περὶ τῆς ἀφιερ-
ρώσεως χωρίων τῆ μονῆ τοῦ Ἁγίου Παύλου. (6922, *ibidem*.
Νοεμβ. 15).
«Ὁ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι τὰ πάντα παρα-
γαγών. (Σερβιστί).
- 316) 1415. Χρυσόβουλλον Στεφάνου Δεσπότη τῆς Σερβίας (6923, Λαύρα).
διὰ τὰ κτήματα τῆς Λαύρας.
«Δι' ἐμοῦ βασιλεῖς βασιλεύουσι». (Σερβιστί).
- 317) 1427. Τοῦ αὐτοῦ, περὶ ἀφιερώσεως τῆ Λαύρα δύο (6935, *ibidem*.
μανουαλλίων ἀργυρῶν καὶ 20 λιτρῶν ἀργύρου. Ἰανουαρίου 20).
«Δι' ἐμοῦ βασιλεῖς βασιλεύουσι». (Σερβιστί).
- 318) 1428. Τοῦ μεγάλου Τσελνίκου Ῥαδίτσου περὶ ἀφιερώ- (6936, Κωνσταμ.)
σεως τῆ μονῆ τοῦ Κωνσταμονίτου 20 λίτρας
ἀργύρου ἐκ τῶν 7 χωρίων αὐτοῦ. (Ἐσημειώθη
περίληψις).
- 319) 1429. Χρυσόβουλλον Δεσπότη Γιούργου περὶ τῆς ἀφιερ- (6937, *ibidem*).
ρώσεως πολλῶν χωρίων τῶ μεγάλῳ Τσελνίκῳ
Ῥαδίτση. (Ἐσημειώθη περίληψις).
- 320) 1430. Τοῦ αὐτοῦ Δεσπότη διὰ τὰ κτήματα τοῦ Ῥα- (6938, *ibidem*).
δίτσου. (Ἐπάρχει περίληψις).
- 321) 1429. Χρυσόβουλλον τοῦ τῆς Σερβίας Δεσπότη Γιούρ- (6938, Ἐσφιγμένου.
γου, περὶ τῆς ἐτησίας δόσεως 50 λιτρῶν ἀργύ- Σεπτεμβ. 11).
ρου τῆ μονῆ τοῦ Ἐσφιγμένου.
«Κατὰ τὴν ἄρρητον εὐσπλαγχνίαν».
- σ. 69 322) 1433. Χρυσόβουλλον τοῦ ἄνω εἰρημένου Ῥαδίτσου διὰ (6941, Κωνσταμον.)
τὰς 22 λίτρας ἀργύρου τῆ μονῆ Κωνσταμονίτου.
(Ἐπάρχει περίληψις).
- 323) 1452. Χρυσόβουλλον τοῦ τῆς Σερβίας Δεσπότη Γιούρ- (6960, Λαύρα.
γου περὶ τῆς ἀνταλλαγῆς χωρίων τῆς Λαύρας Φεβρουαρίου 16.
ἀντὶ 120 λιτρῶν ἀργύρου. (Ἡ ἀρχὴ λείπει. Συν- Ἰνδικτ. 14).
τετμημένον).
- 324) Χρυσόβουλλον Δεσπότη Γιούργου περὶ τῆς ἀφιερ- (Ἔτος οὐχ ἔπάρχει.
ρώσεως 60 λίτρας ἀργύρου. (Τὸ τέλος λείπει). *Ibidem*).
«Ἐπειδὴ πρὸς πᾶσαν λογικὴν αἴσθησιν». (Σερ-
βιστί).
- 325) Χρυσόβουλλον τοῦ τῆς Σερβίας Δεσπότη Γιούρ- (Ἔτος οὐχ ἔπάρχει.
γου περὶ τῆς χρηματικῆς ἀφιερώσεως 60 λίτρας Βατοπαιδ.)
ἀργύρου τῆ Μονῆ τοῦ Βατοπαιδίου.
«Δι' ἐμοῦ βασιλεῖς βασιλεύουσι». (Σερβιστί).

- 326) 1495. Χρυσόβουλλον Ἰωάννου Δεσπότου, Εὐδοκίας (7004, Ἁγ. Παῦλος. Νοεμβ. 3).
 τῆς Δεσποίνης Ἀγγελίνας, οἱ δίδουσι τῇ μονῇ
 τοῦ Ἁγίου Παύλου ἐκ τῶν πτωχῶν αὐτῶν κόλ-
 πων 500 χρυσᾶ κατ' ἔτος.
 «Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν».
 (Σερβιστί).
- 327) 1499. Χρυσόβουλλον τῆς Δεσποίνης Ἀγγελίνας περὶ (7007, Ἐσφιγμένον.
 τῆς παρατάσεως τῇ μονῇ τοῦ Ἐσφιγμένου τῆς Ἰουλίου 23).
 εἰσφορᾶς τοῦ Δεσπότου Γιούργου.
 «Κατὰ τὴν ἄρρητον εὐσπλαγχνίαν». (Σερβιστί).
- 328) 1501. Χρυσόβουλλον Ζουπάνου Μπαρμπούλου Μπά- (7009 Ἁγ. Παῦλος.
 νου, Δάντισουλου Κομήσου καὶ Ῥαδούλου περὶ Ἰανουαρ. 28).
 τῆς ἀφιερώσεως 2000 ἄσπρων τῇ μονῇ τοῦ
 Ἁγίου Παύλου.
 «Ἐν τῷ νόμῳ διέταξε Κύριος ὁ Θεός.» (Σερβιστί).
- σ. 70 329) Χρυσόβουλλον Δεσπότου Δραγάση κυρίου Κων- (*Ἔτος οὐχ ὑπάρχει.
 σταντίνου, περὶ διαφόρων κτημάτων τῆς μονῆς Ῥωσσικόν).
 τοῦ Ῥωσσικοῦ.
 «Ἐπεὶ οὖν ἐστὶ τίμιον καὶ λίαν τῷ Θεῷ εὐά-
 ρεστον». (Σερβιστί).
- 330) Τοῦ εὐσεβοῦς Κυρίου τῶν Σέρβων Γιούργου (*Ἔτος οὐχ ὑπάρχει.
 περὶ τῶν μετοχίων τῆς μονῆς τοῦ Ῥωσσικοῦ. *Ibidem*).
 «Δι' ἑμοῦ βασιλεῖς βασιλεύουσι». (Σερβιστί).

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2ος.

Διάφορα ἐγγράφα Σερβικά.

- 331) 1193. Πρᾶξις περὶ τοῦ δάσου, ἀγορασθέντος ὑπὸ τοῦ (6701, Χιλανδαρίου.
 ἁγίου Σάββα Σέρβου, διὰ τὸ ἐν Καρεαῖς κελλίον. Ἰνδικτ. 1).
 (Ἐσημειώθη περίληψις).
- 332) 1332. Πρᾶξις περὶ τοῦ κελλίου τοῦ ἁγίου Σάββα τοῦ (6840, *ibidem*.
 Σέρβου ἐν Καρεαῖς. Ἰουνίου 13.
 «Ἐπεὶ τῆς ἀγαθῆς ὀρίξης καλὸς βλαστός». Ἰνδικτ. 15).
- 333) 1382. Ἐγγραφον, περὶ οἰκοδομῆς μοναστηρίου ἐν (6890, Ῥωσσικόν.
 τόπῳ λεγομένῳ Δρέντσα παρὰ Δωροθέου μονα- Μαρτίου Ἰνδικτ. 5)
 χοῦ ἐπὶ τοῦ τῆς Σερβίας ἡγεμόνος Λαζάρου.
 «Ὅσοι Πνεύματι θείῳ ἄγονται».
- σ. 71 334) 1385. Γράμμα Πατριάρχου... τῆς Σερβίας καὶ τῆς (6893, Χιλανδαρίου.
 Παραθαλασσίας περὶ τῆς τῶν εἰσόδων ἐκκλησίας Ἰανουαρίου 9).
 ἐν Ἰμβροῦ.

- « Ἐπεὶ οὖν ... ἄλλης καὶ ἀγαθῆς οἰκονομίας τοῦ Θεοῦ καὶ τῆ τοῦ Παναγίου Πνεύματος χάριτι».
- 335) 1396. *Μαρτυρικὸν τῶν γερόντων τῆς μονῆς τοῦ Ῥωσικοῦ ἐν τούτῳ, πῶς πρέπει νὰ ἐκτελεῖται μνημόσυνον ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων ἡγεμόνων: Δαζάρου, Στεφάνου, Βόλκου καὶ τῆς κυρίας Εὐγενείας.* (Ῥωσικόν. Ἰνδικτ. 4).
- 336) 1633. *Γράμμα Παΐσιου ἀρχιεπισκόπου Πεκίου καὶ πάντων τῶν Σέρβων καὶ Βουλγάρων Πατριάρχου περὶ τῆς ἐθελουσίου συνεισφορᾶς εἰς ἀνακαίνισιν τῆς τοῦ Ἐσφιγμένου μονῆς.* (7141, Ἐσφιγμένου. Μαρτίου 25 Ἰνδ. 1).
- « Ἡ ταπεινότης μου γράφει τοῖς ἀπανταχοῦ εὐρισκομένοις ἅπασιν τοῖς Ὁρθοδόξοις».
- 337) 1669. *Συγχαρητήριον γράμμα Πατριάρχου Πεκίου Μαξιμου, δοθὲν τῷ Ἱερομονάχῳ Ἀζαρίᾳ.* (7177, Χιλανδάρ.).
- 338) *Γράμμα τοῦ Παναγ. Πατριάρχου Δανιὴλ καὶ πάντων τῶν Σέρβων καὶ τῆς Παραθαλασσίας, δι' οὗ αὐτὸς ἐπικυροῖ ὅλα, τὰ ὅσα ἀφίερωσεν ἡ Εὐγενεῖα μοναχὴ καὶ ὁ υἱὸς αὐτῆς ἡγεμῶν Στέφανος τῷ ἁγίῳ Μεγαλομάρτυρι Παντελεήμονι.* (Ἔτος οὐκ ὑπάρχει. Ῥωσικόν).
- « Τῆ συνεργείᾳ τῆς τριλαμποῦς Θεότητος».
- 339) *Ἐγγραφὸν Γερόντων τῆς μονῆς τοῦ Ῥωσικοῦ δοθὲν ἄρχοντι Δεσπότη κυρίου Στεφάνου Βεσέλκω περὶ τῆς διαμονῆς αὐτοῦ ἐν τῷ μοναστηρίῳ αὐτῶν.* (Ἐσημειώθη περίληψις). (Ἔτος οὐκ ὑπάρχει. Ῥωσικόν).
- σ. 72
- 340) 1734. *Ἡ ἐγκύκλιος ἐπιστολὴ τοῦ Μητροπολίτου Σαμοκοβίου Συμεὼν περὶ τῆς ἐθελουσίου συνεισφορᾶς τῇ μονῇ τοῦ Καρακάλλου.* (Ῥωσικόν. 1734, Καρακάλ. Αὐγούστου 13).
- 341) 1734. *Παρακλητικὴ ἐπιστολὴ τῆς τοῦ Καρακάλλου μονῆς πρὸς πάντας τοὺς Ὁρθοδόξους Χριστιανούς.* (Ῥωσικόν. 1734, *ibidem*).
- 342) *Ἀπόσπασμα τῆς ἐγγωρίου καταγραφῆς (Facsimile).* (Χιλανδάριον).
- 343) *Πρακτικὸν τοῦ Πράκτορος Γεκιμίνου ...* (*ibidem* ... Νοεμβρίου Ἰνδικτ. 14).
- « Ὁ μετὰ τῆς ἀληθοῦς ὑποκλίσεως καταζηλῶν τῆς Θεσσαλονίκης (sic) διατάξεως καὶ προσταγῆς κατὰ τὴν διαταγὴν σπεύδω νὰ ἐκτελέσω καὶ παραδεχθῶ πᾶσαν δικαιοσύνην ἐπικυρῶν, ἵνα καὶ τὴν μετὰ τινῶν εὐρῶν περὶ τοῦ Ἁγίου

- 344) Ὅρους τοιαύτην». (Λίαν περιεργον ἔγγραφον, ὃ ὄλον σχεδὸν ἀντεγράφη).
 Ἐπιστολὴ τῶν γερόντων τῆς μονῆς τοῦ Χιλαν-
 δαρίου πρὸς τὸν βασιλέα τῆς Ῥωσσίας Ἰωάννην
 Βασιλείου τὸν Σκληρόν. (Ἡ ἀρχὴ αὐτῆς ἐφθάρη,
 τὸ δὲ ἐπίλοιπον ἀντεγράφη ὄλον· ἡ ἐπιστολὴ
 ἄγαν ἐκτεταμένη καὶ περιεργος).... Ἀργυροῦν
 κεχρυσωμένον.... καὶ τὰ δύο.... Τῆς Κνεγίνας
 Ἀναστασίας εἰκὼν.... περικεκοσμημένη καὶ
 περιχρυσος.... Καὶ Βασιλόπαις Ἰωάννης.

(*idem*).

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

Χρυσόβουλλα τῶν βασιλέων Βουλγάρων καὶ Γράμματα
 τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῆς Ἀχρίδος.

- 345) 919. Ὑποπιον ἔγγραφον:
 «Ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ
 Σοφοῦ». (6427, Ζωγράφου.
 Ἀπριλίου 28).
- 346) 1192. Χρυσόβουλλον Ἰωάννου Καλιμάνου τοῦ Ἀσάνη.
 (Ἐπάρχει σημείωσις). (6700, Ζωγράφου.
 Φεβρουαρίου 2).
- α. 73 347) 12... Χρυσόβουλλον Κωνσταντίνου τοῦ Ἀσάνη, δοθὲν
 τῷ τοῦ Γεωργίου μοναστηρίου, ἀλλὰ οὐχὶ τοῦ ἐν
 Ἀθῶ. (Ἡ ἀρχὴ λείπει τὸ δὲ ἐπίλοιπον ὄλον
 ἀντεγράφη). (67... Χιλανδαρίου).
 «καὶ πρὸς ἄλλα εὐδοκοῦμεν... καὶ προσφέρομεν».
- 348) 1347. Χρυσόβουλλον Ἰωάννου βασιλέως τῶν Βουλγά-
 ρων περὶ τῶν χωρίων καὶ κτημάτων τοῦ μονα-
 στηρίου τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἐν Ἀραχώβῳ.
 (Ἐπάρχει σημείωσις). (6856, Χιλανδαρίου.
 Δεκεμβρίου 1).
 «Ἡ βασιλεία μου θερμὴν ἀγάπην ἔχουσα».
- 349) Χρυσόβουλλον Ἰωάννου Σισμάνου, υἱοῦ τοῦ βασι-
 λέως Ἰωάννου Ἀλεξάνδρου διὰ τὸ μοναστήριον
 τὸ ἐν τῇ Βητώσῃ. (Παρατημένον ἄνευ προσοχῆς). (* Ἔτος οὐχ ὑπάρχει.
 Ζωγράφου).
- 350) 1566. Ἐπιστολὴ Παΐσιου Ἀρχιεπισκόπου Ἀχρίδος Πρώ-
 τῆς Ἰουστινιανῆς καὶ πάσης Βουλγαρίας, Σερ-
 βίας καὶ λοιπῶν, δοθεῖσα παρ' αὐτοῦ τῷ Ἐπι-
 σκόπῳ Τιμοθέῳ τῷ προαχθέντι ὑπ' αὐτοῦ εἰς
 βαθμὸν Μητροπολίτου, Ἰταλίας, Ἀπουλίας, Ἀμ-
 βρακίου, Βασιλικάτων, Καλαυρίας, Σικελίας, Με-

λίτης, Δαλματίας καὶ πάσης τῆς Δύσεως σὺν τοῖς δικαιώμασιν, Ἐξάρχου ὄλων τούτων τῶν μερῶν. (Ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ καταγεγραμμένα εἰσὶ πάντα τὰ δικαιώματα αὐτοῦ).

« Ἡ μετριότης ἡμῶν, τὴν προστασίαν τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ... »

σ. 74 351)

Τοῦ αὐτοῦ Σιγίλλιωδες γράμμα τῷ ἰδίῳ Μητροπολίτῃ ἐν ᾧ αἱ προσδιορισθεῖσαι ὑποχρεώσεις καὶ ἀρτόσιμοι (sic) βοήθειαι τοῦ πνευματικοῦ κλήρου καὶ τῆς Ὁρθοδόξου ποιμένης ἐν τοῖς προορηθεῖσι μέρεσι τοῖς ἀναφερομένοις δικαιωματικῶς πρὸς τοῦτον τὸν Μητροπολίτην.

(Σύγχρονον.
Ζωγράφου).

« Ἡ μετριότης ἡμῶν ἐν φροντίδι οὐσα ».

352)

Τοῦ αὐτοῦ Σιγίλλιωδες γράμμα τῷ ἰδίῳ Μητροπολίτῃ ἐν τούτῳ, ἵνα μὴ οὐδεὶς ἐκ τῆς αὐτοῦ ἐπαρχίας (οὐ μὴν) ἀπέρχηται εἰς ἄλλην ἐπαρχίαν διὰ τὴν χειροτονίαν. (Ἐσημειώθη περίληψις).

(Σύγχρονον, *ibid.*)

353)

Τοῦ αὐτοῦ τῷ ἰδίῳ Μητροπολίτῃ περὶ τοῦ δικαιώματος νὰ συγκαλῆ συνόδους ἐκκλησιαστικὰς καὶ τὰ λοιπά. (Ἐσημειώθη περίληψις).

(Σύγχρονον.
Ibidem.)

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Χρυσόβουλλα τῶν ἡγεμόνων τῆς Οὐγγροβλαχίας καὶ Μολδαβίας καὶ τὰ ἀναγόμενα αὐτοῖς ἔγγραφα¹.

354) 1429. Χρυσόβουλλον Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα τῆς Μολδαβίας· χαρίζει τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Μαρία τὸ τοῦ Βησονεσίου μοναστήριον ἐνθα ὁ ἡγούμενος Κυπριανός, ἐν τούτῳ, ἵνα αὕτη καὶ τὰ αὐτῆς τέκνα ὠφελῶνται τοῖς ἐσοδήμασιν ἐκ τῶν κτημάτων τούτου τοῦ μοναστηρίου.

(6937, Ζωγράφου.
Φεβρουαρίου 9).

« Ἐπέγνωμεν τῇ καλῇ ἡμῶν γνώσει ».

¹ Βλ. Εὐεργεσίαι τῶν Ῥωμούνων πρὸς τὰς Μονὰς τοῦ ἁγίου Ὁρους Ἄθω καὶ πρὸς ἅπασαν τὴν Ἀνατολήν. Μετάφρασις ἐκ τῆς Ἐκκλ. Ῥωμ. Ἐφημερίδας « Ὁ Ὁρθόδοξος » ἐν Βουκουρεστίῳ 1881, καὶ Ἐλεγχον ἐν Ἐκκλ. Ἀληθείᾳ ἔτ. 1881, σ. 165 ἔξ.

- α. 75 355) 1433. Χρυσόβουλλον Ἰωῶ Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα τῆς Οὐγγροβλαχίας¹ ἀφιεροῖ 3000 χιλ. ἄσπρα τῆ μονῆ τοῦ Ζωγράφου. (Ἐσημειώθη περίληψις). (6941, *ibidem*. Φεβρουαρ. 9).
- 356) 145. Χρυσόβουλλον Ἰω. Μπασσαράβου Βοεβόδα καὶ αὐτοκράτορος τῆς Οὐγγροβλαχικῆς γῆς. (Διεφθαρμένον τόσον, ὥστε ἀδύνατον εἶναι νὰ τὸ ἀναγνώσῃ τις). (695. . . Κουτλουμ.)
 «Ἐν τῷ νόμῳ διέταξε Κύριος ὁ Θεὸς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ».
- 357) 1466. Χρυσόβουλλον Ἰω. Στεφάνου Βοεβόδα τῆς Μολδαβίας, ἀφιεροῦντος 100 δουκάτα τῆς Οὐγγαρίας τῆ μονῆ τοῦ Ζωγράφου. (Ἐσημειώθη περίληψις). (6974, Ζωγράφου. Ἰουνίου 10).
- α. 76 358) 1470. Τοῦ αὐτοῦ χαρίζει 500 ἄσπρα διὰ τὸ νοσοκομεῖον τῆς μονῆς τοῦ Ζωγράφου. (Ἐσημειώθη περίληψις). (6979, *ibidem*. Σεπεμβ. 13).
- 359) 1487. Χρυσόβουλλον Ἰω. Βλάδου Βοεβόδα Οὐγγροβλαχίας: Χαρίζει τῆ μονῆ τοῦ Ῥωσικοῦ 6000 ἄσπρα. (Ἐσημειώθη περίληψις). (6995, Ῥωσικόν. Ἰουνίου 12).
- 360) Τοῦ αὐτοῦ, χαρίζει 4000 ἄσπρα τῆ μονῆ τοῦ Φιλοθέου. (Κόπια). (Φιλοθέου, ἔτος οὐχ ὑπάρχει).
- 361) 1492. Τοῦ αὐτοῦ, περὶ τῆς δόσεως 1000 ἄσπρων εἰς τὸ κελλίον τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ τοῦ αὐτοῦ γεννήτορος, τοῦ χρηματίσαντος πρώτου τοῦ Ἁγίου Ὁρους. (7000, Κουτλουμ. Ἀπριλίου 29).
 «Ἐλέω Θεοῦ Ἰω. Βλάδας Βοεβόδας».

¹ Ἐν τοῖς χρυσοβούλλοις τῶν ἡγεμόνων τῆς Οὐγγροβλαχίας ἐν ἀρχῇ ὑπάρχουσι τὰ στοιχεῖα ΙΩ (καὶ μάλιστα τῶν Βουλγάρων), ἅπερ ἀδύνατον νὰ σημαίνωσιν ἐγὼ ἢ ἡμεῖς, ὅπερ ὑπάρχει πρὸ τοῦ ΙΩ: Ἐλέω Θεοῦ ἡμεῖς ΙΩ Ἰερεμίας, οὔτε Ἰωάννης, ἐπειδὴ συχνάκις προϋπάρχει καὶ τὸ Ἰωάννης. Κατὰ τὸν Εὐστάθιον (εἰς Διονυσίου Περιήγησιν 92) Ἰω ἐλέγετο κατὰ τὴν τῶν Ἀργείων διάλεκτον ἢ σελήνη, λέγει δὲ καὶ τὸ Χρονικὸν Πασχάλιον, ὅτι «οἱ Ἀργεῖοι μυστικῶς διὰ τὸ ὄνομα τῆς σελήνης τὸ ἀπόκρυφον Ἰω λέγουσιν ἕως ἄρτι». Τούτου τεθέντος ἐξηγεῖται καὶ ἡ εἰς τὰ νομίσματα τῶν Βυζαντινῶν συχνότατα ἀπαντωμένη ἀμφίκυρτος ἢ Κερόεσσα σελήνη, τὴν ὁποίαν τότε πλέον ὄχι κατὰ σύμπτωσιν, ἀλλὰ κατὰ μίμησιν ἔλαβεν ὡς ἔμβλημα αὐτοῦ καὶ τὸ Ὄθωμ. κράτος (Βλ. Σκ. Βυζαντίου, Ἡ Κωνσταντινούπολις, τόμ. 1 σ. 42). Ἐκ τούτου λαβὼν ἀφορμὴν ὑπέβαλον κατὰ τὸ Γ' Διεθνὲς Βυζ. Συνέδριον ἐν Ἀθήναις, πέρυσιν, Ἀνακοίνωσιν περὶ τοῦ ΙΩ τούτου, ἀποδείξας, ὅτι οὐδόλως σχετίζεται πρὸς τὸ Ἰωάννης, ὡς ἐρμηνεύουσιν αὐτὸ οἱ Σλαβῖσται, ἀποδίδοντες αὐτὸ εἰς τὸν Ἰωαννίτζην, αὐτοκράτορα τῶν Βουλγαροβλάχων, ἀλλὰ προήλθεν ἐκ τῶν Ἀνατολικῶν χρησμών. ἔνθα παρίστησι τὸ ὄνομα τοῦ Ἰεχωβά, καὶ ἡρμηνεύθη ὑπὸ τῶν Βυζαντινῶν αὐθαιρέτως Ἰωάννης, ὄνομα ἀποδοθὲν εἰς τὸν «κοιμώμενον βασιλέα» τοῦ Βυζαντίου.

- 362) 1493. Χρυσόβουλλον Ἰω. Πέτρου Βοεβόδα τῆς Μολδαβίας, δι' οὗ χαρίζει 5000 ἄσπρα τῇ μονῇ τοῦ Κωνσταμονίτου. (7001, Κωνσταμον.)
- 363) 1496. Χρυσόβουλλον Ἰωάν. ῥαδούλου Βοεβόδα τῆς Βλαχίας, δι' οὗ χαρίζει 3000 ἄσπρα τῇ μονῇ ῥωσικοῦ. (7004, ῥωσικόν).
«Ὅσοι Πνεύματι θείῳ ἀγόμενοί εἰσιν».
- σ. 77 364) 1534. Χρυσόβουλλον Βηγνύλου, ἐπονομαζομένου Βλάδου Βοεβόδα τῆς Οὐγγροβλαχίας, δι' οὗ χαρίζει τῇ μονῇ τοῦ Χιλαγδαρίου 10000 ἄσπρα καὶ 800 διὰ τὸ νοσοκομεῖον. (7042, Χιλανδαρίου. Ἀπριλίου 27).
«Ἐγὼ ὁ ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ... ἐπιθυμία ἐπιθύμησα πρὸς τὴν Πασεβάσιμον».
- 365) 1575. Χρυσόβουλλον Ἰω. Πέτρου Βοεβόδα, δι' οὗ χαρίζει 100 δουκάτα Οὐγγρικά τῇ μονῇ τοῦ Ζωγράφου. (Ῥάραχει σημείωσις). (7083, Ζωγράφου. Ἰουνίου 1).
- 366) 1577. Χρυσόβουλλον Ἰω. Πέτρου Βοεβόδα Μολδαβίας, δι' οὗ χαρίζει 6000 ἄσπρα τῇ μονῇ τοῦ Διονυσίου. (7085, Διονυσίου. Ἀπριλίου 28).
«Ἐν ὀνόματι τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ... Τριάδος ἁγίας ὁμοουσίου».
- 367) 1579. Τοῦ αὐτοῦ, περὶ τῆς ἀφιερώσεως τῇ Λαύρα 6000 ἄσπρα. (7087, Λαύρα).
«Ἐν ὀνόματι τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ... Ἰδοὺ ἐγὼ ὁ δοῦλος».
- 368) 1589. Χρυσόβουλλον Ἰω. Μήχνου Βοεβόδα τῆς Οὐγγροβλαχίας, δι' οὗ χαρίζει 15000 ἄσπρα τῇ μονῇ τοῦ Χιλανδαρίου. (7097, Χιλανδαρίου. Φεβρ. 8).
«Τὴν Παναγίαν καὶ θειοτάτην ἀκολουθοῦντες γραφὴν».
- 369) 1496. Χρυσόβουλλον Ἰω. Ἱερεμίου Μογήλα Βοεβόδα τῆς Μολδαβίας, δι' οὗ χαρίζει 100 δουκάτα Οὐγγρικά τῇ μονῇ τοῦ Ζωγράφου. (Ἐσημειώθη περίληψις). (7006, Ζωγράφου).
- 370) 1098. Τοῦ αὐτοῦ περὶ τῆς ἀφιερώσεως τῇ Λαύρα 6000 ἄσπρα. (Ἐσημειώθη περίληψις). (6106, Λαύρα).
- 371) 1599. Χρυσόβουλλον Ἰω. Μιχαὴλ Βοεβόδα τῆς Οὐγγροβλαχίας, δι' οὗ ἀφιεροῖ πολλά κτήματα τῇ μονῇ τοῦ Σιμωνοπέτρου. (7107, Σιμωνόπετρο. Αὐγούστου 28).

«Ἐγὼ ὁ ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ εὐσεβέστατος . . .
εὐδόκησεν ἡ κυριαρχία μου».

- σ. 78 372) 1606. Δωρητήριον ἔγγραφον τῆς ἡγεμονίδος Ἀννης (7114, Βατοπαίδιον).
τῆς Γόλιας περὶ τῆς ἀφιερώσεως τῇ μονῇ τοῦ
Βατοπαίδιον τοῦ τῆς Ἀναλήψεως ναοῦ ἐν Ἰασίῳ¹.
- 373) 1609. Χρυσόβουλλον Ἰω. Ἱερεμίου Μογίλα Βοεβόδα (7117, *ibidem*.
τῆς Μολδαβίας, δι' οὗ ἐπικυροῖ τὸ δωρητήριον Μαρτίου 30).
τῆς Κνεγῆνας Γόλιας.
«Ἐλέω Θεοῦ, ἡμεῖς Ἰω. Ἱερεμίας . . . διὰ τοῦ ἐπι-
σήμου τούτου ἡμῶν ἐγγράφου γνωστοποιοῦμεν».
- 374) 1607. Κόπια χρυσόβουλλον Ἰω. Ραδούλου Βοεβόδα (7115, Ξενοφῶντ.
περὶ τῆς ἀφιερώσεως 9000 ἄσπρων τῇ μονῇ Αὐγούστ. 3).
τοῦ Ξενοφῶντος καὶ τῶν χωρίων Ρατοκίου καὶ
Σηλίστης. (Ἐσημειώθη περίληψις).
- 375) 1618. Χρυσόβουλλον Ἰω. Γαβριὴλ Μογίλα Βοεβόδα (7127, Λαύρα.
τῆς Οὐγγροβλαχίας, δι' οὗ χαρίζει τῇ Λαύρα Σεπτεμβ. 3).
15000 ἄσπρα.
«Ἐν τῇ βίβλῳ τοῦ Μωϋσέως τῆς γενέσεως
γράφει».
- 376) 1618. Τοῦ αὐτοῦ περὶ διαφόρων κτημάτων τῆς Μο- (7127, Κουτλουμ.
νῆς τοῦ Κουτλουμουσίου. Δεκεμβ. 8).
«Ἐν τῷ νόμῳ διατάττει Κύριος ὁ Θεὸς τοῖς
υἱοῖς Ἰσραὴλ».
- 377) 1625. Χρυσόβουλλον Ἰω. Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα τῆς (7133, *ibidem*).
Οὐγγροβλαχίας περὶ τῆς ἀφιερώσεως τῇ μονῇ
τοῦ Κουτλουμουσίου τὸ τοῦ Κλοκοτσοβούλου
μοναστηρίου.
«Ἐλέω Θεοῦ . . . δίδει ἡ Δεσποτεία μου καὶ δια-
τάττει ἡ Κυριαρχία μου».
- 378) 1531. Κόπια χρυσόβουλ. Ἰω. Ματθαίου Βοεβόδα τῆς (7140, Ξενοφῶντος.
Οὐγγροβλαχίας. Διὰ τὰ κτήματα τῆς σκήτεως Ὀκτωμβ. 8).
τοῦ Ζδραλίου, τὰ ἀνήκοντα τῇ μονῇ τοῦ Ξενο-
φῶντος. (Ἐσημειώθη περίληψις).
- σ. 79 379) 1636. Κόπια τοῦ αὐτοῦ χρυσοβούλλου διὰ τὰ κτήματα (7144, *ibidem*).
Ρατοκίου καὶ Σηλίστας, καὶ περὶ τῆς ἀφιερώ-
σεως 10000 ἄσπρων τῇ μονῇ τοῦ Ξενοφῶντος.
(Ἐσημειώθη περίληψις).

¹ Ἐπιθι τὸ σπανιώτατον βιβλίον: Τὰ τῆς ἐν Ἰασίῳ Μονῆς τῆς Γόλια ὑπὸ Σ. Ε. Λομβέρδου 1859 σ. 29 (ἄνευ τόπου ἐκδόσεως).

Σημείωσις. Διὰ τοῦ διαληφθέντος χρυσοβούλλου ἐπικυροῖ τὰ προγενέστερα χρυσόβουλλα, τὰ καθεξῆς :

- 380) 1520. 1) Ἰω. Μπασσαράβου Βοεβόδα 7028
 381) 1526. 2) Ἰω. Βλάδου Βοεβόδα 7034
 382) 1528. 3) Ἰω. Ῥαδούλου Βοεβόδα 7036
 383) 1535. 4) Ἰω. Βλάδου Βοεβόδα 7043
 384) 1532. 5) Ἰω. Ῥαδούλου Βοεβόδα 7040
 385) 1577. 6) Ἰω. Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα 7085
 386) 1595. 7) Ἰω. Μήχγου Βοεβόδα 7103
 387) 1602. 8) Ἰω. Συμεῶν Βοεβόδα 7110
 388) 1612. 9) Ἰω Ῥαδούλου Μπασσαράβου Β. 7120.
 Ὅλα ταῦτα τὰ χρυσόβουλλα εἰσὶ χαμένα.
- 389) 1637. Χρυσόβουλλον τοῦ αὐτοῦ Ματθαίου Βοεβόδα (7146, *ibidem*.
 διὰ τὰ κτήματα τῆς σκήτεως τοῦ Ζδραλίου. Ὀκτωμβ. 4).
- 390) 1639. Γράμμα Βολνιζίας Βλαχικόν, τοῦ αὐτοῦ ἡγεμόνος, δι' οὗ εἶναι συγχωρημένον τοῖς μοναχοῖς (7148, *ibidem*.
 τοῦ Ζδραλίου νὰ ἀναζητῶσι κατοίκους (sic). Ὀκτωμβ. 3).
- 391) 1640. Χρυσόβουλλον Ἰω. Ματθαίου Βασσαράβου Βοεβόδα τῆς Οὐγγροβλαχίας, δι' οὗ χαρίζει 4000 (7148, Διονυσίου.
 πίνσων, τῇ μονῇ τοῦ Διονυσίου. Φεβρ. 20).
 «Ὅσοι Πνεύματι θείῳ ἀγόμενοι, οὗτοι εἰσὶν υἱοὶ Θεοῦ».
- σ. 80 392) 1641. Τοῦ αὐτοῦ, δι' οὗ ἐπικυροῖ τὰ πρῶτα κτήματα (7149, Κουτλουμ.
 τῆς μονῆς τοῦ Κουτλουμουσίου. Ἰουνίου 8).
 «Τῷ Πανεπόπτῳ καὶ Παναγάθῳ τῷ ἐν Τριάδι δοξαζομένῳ».
- 393) 1642. Γράμμα τοῦ ἰδίου περὶ διαφορῶν ἐλευθεριῶν (7150, Ξενοφῶντος.
 τῆς σκήτεως τοῦ Ζδραλίου. Μαίου 5).
- 394) 1642. Γράμμα τοῦ αὐτοῦ διὰ τὸν μύλον ταύτης τῆς (7150, Ξενοφῶντ.)
 σκήτεως ἐν Πλοπίῳ
- 395) 1650. Σενέτι τοῦ αὐτοῦ, περὶ τοῦ ἀμπελῶνος, ἀγορασθέντος παρὰ τῶν Ξενοφωντινῶν ἀπὸ τὸ χωρίον (7158, Ξενοφῶντος.
 Κατσουλέσθη διὰ τὸ ἑαυτῶν μετόχιον. (Ἐσημειώθη μία μόνον περιλήψις ὄλων τούτων Ἰουλίου 11).
 ἐγγράφων. Ἀρχεται ἀπὸ τὸν ἀριθ. 30).
- 396) 1651. Χρυσόβουλλον Ἰω. Βασιλείου Βοεβόδα τῆς Μολδαβίας, δι' οὗ ἀφιεροῖ τῇ μονῇ τοῦ Ζωγράφου (7159, Ζωγράφου.
 τὴν μονὴν τοῦ Δοβροβεστίου μὲ ὅλα τὰ κτήματα Μαριου 26).
 αὐτῆς.

«Εἰς ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ. Ἴδου ἐγὼ ὁ δούλος».

- 397) 1654. *Γράμμα Κωνσταντίνου Σερβάνου Βοεβόδα* περὶ τῆς ἀδείας τῆ σκήτη τοῦ Ῥωβαίου (αὕτη δὲ καὶ ἢ τοῦ Ζδραλίου νὰ ζητῶσι κατοίκους. Ὑπάρχει σημείωσις). (7162, *Ξενοφῶντος*. Μαΐου 13).
- 398) 1658. *Χρυσόβουλλον Ἰω. Μιχαὴλ Βοεβόδα* χαρίζει τῆ μονῆ τοῦ *Ξενοφῶντος* 10000 ἄσπρα καὶ ἐπικυροῖ ὑπὸ αὐτῆς τὰ χωρία *Ῥάτσκιον καὶ Σήλισταν*. (Ὑπάρχει σημείωσις). (7166, *ibidem*. Μαΐου 1).
- σ. 81 399) 1674. *Χρυσόβουλλον Ἰω. Ῥαδουκάνου Βοεβόδα*, δι' οὗ ἐπικυροῖ τῷ αὐτῷ μοναστηρίῳ τὸ κτῆμα τῆς σκήτεως τοῦ Ῥωβαίου. (Ἐσημειώθη περίληψις). (7182, *ibidem*. Ἀπριλίου 11).
- 400) 1696. *Χρυσόβουλλον Ἰω. Κωνσταντίνου Βασσαράβα Βοεβόδα* τῆς Οὐγγροβλαχίας περὶ χρηματικῆς βοήθειας, 7200 τῆ μονῆ τοῦ *Διονυσίου*. (Μολδαβιστί). (7204, *Διονυσίου*).
- 401) 1699. *Χρυσόβουλλον Ἰω. Ἀντιόχου Κωνσταντίνου Βοεβόδα* τῆς Μολδαβίας, δι' οὗ ἐνώνει τὸ μοναστήριον τοῦ *Κυπριανοῦ* ἐν Βεσσαραβία πρὸς τὴν ἐν Ἄθῳ μονὴν τοῦ *Ζωγράφου*. «Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ... τῆς ἁγίας Τριάδος». (7207, *Ζωγράφου*. Ἰανουαρ. 30).
- 402) 1703. *Χρυσόβουλλον Ἰω. Κωνσταντίνου Βοεβόδα* τῆς Βλαχίας περὶ διαφορῶν ἐλευθεριῶν τῆς τοῦ Ῥωβαίου σκήτεως. (Ἐσημειώθη περίληψις). (7212, *Ξενοφῶντος*. Ὀκτωμβ. 30).
- 403) 1703. *Τοῦ ἰδίου γράμμα* ἐπικυροῦν τὰ χωρία *Ζδράλιον καὶ Κατσουλέστη* ὑπὲρ τῆς τοῦ Ῥωβαίου σκήτεως. (Ἐσημειώθη περίληψις).
- 404) 1713. *Χρυσόβουλλον Ἰω. Νικολάου Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα* τῆς Μολδαβίας, δι' οὗ ἐπικυροῖ ὑπὲρ τοῦ μοναστ. *Ξηροποτάμου* τὴν μονὴν τοῦ *Δάγκου* ἐν Ἰασίῳ. (Μολδαβιστί). (7221, *Ξενοφῶντος*. Ἰανουαρ. 28).
- 405) 1713. *Χρυσόβουλλον Ἰω. Κωνσταντίνου Βασσαράβα*, *Βοεβόδα* τῆς Οὐγγροβλαχίας (Μολδαβιστί). Χαρίζει 120 ἄσπρα τῆ μονῆ τοῦ ἁγίου *Διονυσίου*. (7221 *Διονυσίου*. Φεβρουαρ. 6).
- σ. 82 406) 1714. *Χρυσόβουλλον Στεφάνου Καντακουζηνοῦ Βοεβόδα* τοῖς Οὐγγροβλαχίας, δι' οὗ χαρίζει 8000 ἄσπρα τῆ μονῆ τοῦ *Διονυσίου*. (Μολδαβιστί). (7223, *ibidem*. Δεκεμβρ).

- 407) 1716. Χρυσόβουλλον Ἰω. Νικολάου Βοεβόδα Οὐγγροβλαχίας: χαρίζει 120 ἄσπρα τῆ μονῆ τοῦ Διονυσίου. (Μολδαβιστί). (7224, *ibidem*. Μαΐου).
- 408) 1717. Χρυσόβουλλον Ἰω. Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα τῆς Οὐγγροβλαχίας: χαρίζει 8000 ἄσπρα τῶ αὐτῶ μοναστηρίῳ. (Μολδαβιστί). (7225, *ibidem*).
- 409) 1717. Χρυσόβουλλον Ἰω. Ἰωάννου Βοεβόδα Κυρίου τῆς Μολδαβίας: χαρίζει 8000 ἄσπρα τῆ μονῆ τοῦ Διονυσίου. (7225, *ibidem*. Μαρτίου 24).

Χρυσόβουλλα τῶν Βοεβοδῶν τῆς Μολδοβλαχίας.

- 410) 1737. Εἰς Μολδαβινῆν
διάλεκτον. Γρηγορίου Γκίκα (1737, Ῥωσικοῦ).
- 411) 1744. Ἰω. Ἰωάννου Νικολάου (1744, Ἰουλίου).
- 412) 1747. Τοῦ αὐτοῦ (1747, *ibidem*).
- 413) 1750. Ἰω. Κωσταν. Τσεχάνου Ῥακοβίτσα . . . (1750, *ibid.* Αὐγ. 3).
- 414) 1758. Τοῦ αὐτοῦ (1753, Ἀπριλίου).
- 415) 1754. Ἰω. Γρηγορίου Γκίκα (1754).
περὶ χρηματικῆς βοήθειας τῆς μονῆς τοῦ Ῥωσικοῦ.
- 416) 1756. Χρυσόβουλλον Ἰω. Κωνσταντίνου Βοεβόδα, δι' οὗ χαρίζει τῆ Λαύρα 7000 ἄσπρα. (Μολδαβιστί). (1756, Λαύρα. Νοεμβ. 8).
- 417) 1758. Χρυσόβουλλον Ἰω. Θεοδώρου Βοεβόδα τῆς Μολδοβλαχίας, δι' οὗ χαρίζει τῆ μονῆ τοῦ Ῥωσικοῦ 150 γρόσια Μολδαβικά. (1758, Ῥωσικοῦ. Ὀκτωμ.).
- 418) 1759. Δωρητήριον ἀρχόντων Κωνσταντίνου καὶ Ῥαδουκάνου Σλοτιανῶν διὰ τὰ κτήματα αὐτῶν, δωρηθέντα τῆ μονῆ τοῦ Ξηροποτάμου. (Ἑλληνιστί). (Ἐπάρχει σημείωσις). (1759, Ξηροποτάμ. Ὀκτωμβ. 20).
- 419) 1759. Δωρητήριον συνταγματάρχου Κωνσταντίνου Φαλκογιάννου διὰ τὸ κτήμα αὐτοῦ, δωρηθὲν τῆ μονῆ τοῦ Ξηροποτάμου. (Ἑλληνιστί. Ἐπάρχει σημείωσις). (1759, Ξηροποτάμ. Δεκεμβ. 7).
- 420) 1760. Ὅμοιον ἔγγραφον Ἰωάννου τοῦ Ποστελνίκου. (1760, Ξηροποτάμ. Μαρτίου 9).
- 421) 1760. Χρυσόβουλλον Ἰω. Σκαρλίτου Γρηγορίου Γκίκα Βοεβόδα (sic) τῆς Οὐγγροβλαχίας, δι' οὗ χαρίζει 5000 γρόσια τῆ μονῆ τοῦ Ξηροποτάμου. (Ἑλληνιστί. Ἐσημειώθη περίληψις). (1760, *ibidem*. Φεβρουαρι.)

- 422) 1760. Δωρητήριον Πάνου Φιλιππεσκούλου διὰ 10 ὀκάδες κηροῦ λευκοῦ τῇ μονῇ τοῦ Ξηροποτάμου. (1760, *ibid.* Μαΐου 30).
(Ἑλληνιστί. Ἐσημειώθη περίληψις).
- 423) 1760. Χρυσόβουλλον Ἰω. Θεοδώρου Βοεβόδα τῆς Μολδοβλαχίας, περὶ τῆς προσηλώσεως τῇ μονῇ τοῦ Ῥωσικοῦ τῆς ἡγεμονικῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Νικολάου τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει μετὰ τῶν ἀνηκόντων αὐτῇ οἰκιῶν. (Ἐσημειώθη περίληψις). (1760, Ῥωσικοῦ).
- 424) 1762. Χρυσόβουλλον Γρηγορίου Ἰωάννου Βοεβόδα τῆς Μολδοβλαχίας, δι' οὗ χαρίζει τῇ μονῇ τοῦ Ῥωσικοῦ 150 γρόσια. (1762, *ibidem.* Ἰανουαρίου).
- 425) 1762. Τοῦ αὐτοῦ, ἐπικυροῖ ὑπὲρ τῆς μονῆς τοῦ Ῥωσικοῦ τὴν διαληφθεῖσαν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Νικολάου. (1762, *ibidem.* Ἰανουαρίου).
- 426) 1763. Γράμμα Κωνσταντίνου Μιχαὴλ Ῥακοβίτσα διὰ τὸ κτήμα τῆς τοῦ Ῥωβαίου σκήτεως, Ἀλώπου. (1763, Ξενοφῶντ.).
- 427) 1764. Χρυσόβουλλον Ἰω. Γρηγορίου Ἀλεξάνδρου Γκίκα Βοεβόδα τῆς Μολδοβλαχίας, δι' οὗ χαρίζει 150 γρόσια τῇ μονῇ τοῦ Ῥωσικοῦ. (1764, Ῥωσικοῦ. Σεπτεμβ.).
- 428) 1764. Ἰω. Στεφάνου Μιχαὴλ Ῥακοβίτσα Κυρίου τῆς Βλαχίας. (Μολδαβιστί). (1764, *ibidem.* Μαΐου 20).
- 429) 1765. Ἰω. Γρηγορίου Ἀλεξάνδρου Γκίκα Βοεβόδα τῆς Μολδαβίας περὶ τῆς ἄνω εἰρημένης ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Νικολάου τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει. (1765, *ibidem.* Ἀπριλίου).
- 430) 1766. Χρυσόβουλλον Ἰω. Σκαρλάτου Γρηγορίου Γκίκα Βοεβόδα Οὐγγροβλαχίας. Δωρεῖται τῇ μονῇ τοῦ Ξενοφῶντος, ἀνὰ 2 ἄσπρα ἐξ ἐκάστου μέτρου οἴνου, τοῦ ἐξεργασμένου (γρ. ἐξαγομένου) ἐν τῷ νομῷ τοῦ Βουζέου. (1766, Ξενοφῶντος. Νοεμβρ. 16).
- 431) 1769. Ἰω. Γρηγορίου Γκίκα Βοεβόδα περὶ ὁμοίου ἀντικειμένου. (1769, *ibidem.* Φεβρουαρ. 23).
- 432) 1776. Ἰω. Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου Βοεβόδα, ἀντικειμένου ὁμοίου. (1776, *ibidem.* Ἰουλίου 8).
- 433) 1777. Χρυσόβουλλον Γρηγορίου Γκίκα Βοεβόδα Μολδαβίας, δι' οὗ ἐπικυροῖ ὑπὲρ τῆς μονῆς τοῦ Γρηγορίου μετόχιον, τὸ ἐπονομαζόμενον Βυζάντιον, μετὰ τοῦ κτήματος αὐτοῦ.
«Δηλοποιουῦμεν διὰ τοῦ παρόντος ἡμῶν».

σ. 84

- Τοῦτό ἐστι μετάφρασις ἐκ τοῦ Μολδαβ. Ὑπάρχει κείμενον.
- 434) 1776. *Σιγίλλιον Γρηγορίου Μητροπολίτου Οὐγγροβλαχίας*, περὶ τῆς παραδοχῆς¹ τῆ μονῆ τοῦ Γρηγορίου τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος μετὰ τοῦ ἀμπελῶνος, τῆς εὐρισκομένης ἐν τῷ κτήματι τῆς Μητροπόλεως. (Ἐσημειώθη περίληψις). (1776, *ibidem*)
- σ. 85 435) 1778) *Χρυσόβουλλον Ἰω. Ἀλεξάνδρου Ἰωάννου Ὑψηλάντου Βοεβόδα Οὐγγροβλαχίας* διὰ τὰ κτήματα τῆς τοῦ Ῥωβαίου σκήτεως. (1778, *Ξενοφῶντ. Ἰουνίου 1*).
- 436) 1778. *Χρυσόβουλλον Ἀλεξάνδρου Ἰωάννου Ὑψηλάντου Βοεβόδα*, διὰ τὸ μετόχιον τῆς μονῆς τοῦ Γρηγορίου Βυζάντιον. (1778, *Γρηγορίου. Ἰανουαρίου 30*).
- 437) 1778. *Τοῦ αὐτοῦ*, περὶ τῆς δωρεᾶς 500 γροσίων τῷ αὐτῷ μοναστηρίῳ. (1778, *ibid.*)
- 438) 1778. *Χρυσόβουλλον Ἰω. Κωνσταντίνου Δημητρίου Μουρούζη* χαρίζει τῆ μονῆ τοῦ Ῥωσικοῦ 15 γρόσ. καὶ οἶνον. (1778, Ῥωσικόν. Ἰουλίου).
- 439) 1780. (1780)².
- 440) 1786. *Χρυσόβουλλον Ἀλεξάνδρου τοῦ Μαυροκορδάτου Βοεβόδα* τῆς Μολδαβίας, δι' οὗ χαρίζει 200 μέτρα οἴνου κτλ. τῆ μονῆ τοῦ Ῥωσικοῦ. (1786, *ibidem*).
- 441) 1792. *Χρυσόβουλλον Ἀλεξάνδρου Κωνσταντίνου Βοεβόδα*, δι' οὗ δωρεῖται ἄλας τῆ μονῆ τοῦ Ξενοφῶντος. (1792, *Ξενοφῶντος*).
- 442) 1793. *Χρυσόβουλλον Μιχαὴλ Σούτσου Βοεβόδα* τῆς Μολδαβίας, δι' οὗ χαρίζει 200 μέτρα οἴνου κτλ. τῆ μονῆ τοῦ Ῥωσικοῦ. (1793, Ῥωσικοῦ).
- 443) 1795. *Χρυσόβουλλον Ἰω. Ἀλεξάνδρου Ἰωάννου Καλλιμάχη Βοεβόδα* τῆς Μολδαβίας ἐπικυροῖ ὑπὲρ τῆς μονῆς τοῦ Ῥωσικοῦ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Νικολάου τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει. (1795, *ibidem*).
- 444) 1795. *Τοῦ αὐτοῦ*, περὶ δωρεᾶς τῆ μονῆ τοῦ Ῥωσικοῦ 250 γροσίων. (1795, *ibidem*).

¹ Γράφε: παραχωρήσεως.

² Ἐνταῦθα ἀναφέρεται ἡ χρονολογία χωρὶς νὰ ὀνομάζεται τὸ χρυσόβουλλον εἶναι δὲ τοῦ Γοσποδάρου τῆς Μολδαβίας Κωνσταντίνου Δημητρίου Μουρούζη Βοεβόδα περὶ τῶν ἀτελειῶν τῆς μονῆς Δόμνα. (Βλ. Φιλαλήθους, Περὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἐν Ἀθῶν ἱερᾶς μονῆς τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος σ. 137).

- 445) 1796. Τοῦ αὐτοῦ, δωρεῖται τὸ ἅλας τῇ μονῇ τοῦ (1796, Ξενοφῶντος).
Ξενοφῶντος.
- 446) 1800. Χρυσόβουλλον Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου Βοε- (1800, *ibidem*).
δόδα τῆς Μολδαβίας, δι' οὗ χαρίζει ἅλας τῇ
αὐτῇ μονῇ τοῦ Ξενοφῶντος.
- 447) 1800. Χρυσόβουλλον Κωνσταντίνου Ἀλεξάνδρου Μου- (1800, Ξενοφῶντος.
ρούζη Βοεβόδα, δι' οὗ ἐπικυροῖ τὰ προγενέστερα Ἰανουαρ. 11).
χρυσόβουλλα τῆς μονῆς τοῦ Ξενοφῶντος, διὰ τὴν
συλλογὴν τῶν ἄσπρων, διὰ τὸν οἶνον.
- 448) 1803. Τοῦ αὐτοῦ, δι' οὗ χαρίζει τὸ ἅλας τῇ μονῇ τοῦ (1803, *ibidem*).
Ξενοφῶντος.
- 449) 1803. Ἰω. Σκαρλάτου Ἀλεξάνδρου Καλλιμάχη περὶ (1803, *ibidem*).
τοῦ ἰδίου ἀντικειμένου.
- 450) 1806. Ἰω. Κωνσταντίνου Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου. (1806, Ῥωσικόν).
(Μολδαβιστί). Περὶ ὁμοίου ἀντικειμένου.
- 451) 1813. Ἰω. Ἰωάννου Καρατσᾶ Γεωργίου Βοεβόδα: ἐπι- (1813, Ξενοφῶντ.
κυροῖ τὴν συλλογὴν χρημάτων διὰ τὸν οἶνον Μαΐου 14).
200 γροσίων τῆς μονῆς τοῦ Ξενοφῶντος ἐκ τοῦ
Καραβὰν-Σαραγίου ἐν Βουκουρεστίῳ.
- 452) 1819. Χρυσόβουλλον Σκαρλάτου Ἀλεξάνδρου Νικο- (1819, Ξενοφῶντ.
λάου Σούτσου Βοεβόδα, δι' οὗ ἐπικυροῖ τὰς πρῶ- Μαΐου 21).
τας ἐλευθερίας τῆς σκήτεως τοῦ Ῥωβαίου.
- 453) Ἰω. Μιχὰλ Γρηγορίου Βοεβόδα χαρίζει τὸ ἅλας
τῇ μονῇ τοῦ Ξενοφῶντος.
- 454 - 455 Σημειώσεις. Ὑπάρχουσιν ἔτι 22 ἐγγράφα εἰς τὴν
Μολδαβικὴν γλῶσσαν ἐν τῇ μονῇ τοῦ Ξενοφῶν-
τος. (Ὑπάρχει σημείωσις). Τὸ ὄλον... 117 ἐγ-
γραφα.
- 456) 1682. Χρυσόβουλλον Ἰωάννου Σερβάνου Καντακουζη- (1682, Λαύρα.
νοῦ Βασσαράβου Βοεβόδα τῆς Οὐγγροβλαχίας, Ὀκτωμβ. 15).
δι' οὗ ἀφιεροῖ τὸ οἰκοδομηθὲν ὑπ' αὐτοῦ μονα-
στήριον τοῦ Κοιροτσανίου πρὸς τὰ 20 τοῦ Ἄθω
μοναστήρια, ἐν τούτῳ, ἵνα αὐτὰ ὠφελῶνται τοῖς
εἰσοδήμασιν τῶν κτημάτων αὐτοῦ.
«Ὅτι μὲν πάντα τὰ ὄντα ἐκ τῆς θείας προ-
νοίας».

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟΝ

*Γράμματα Ρώσων Βασιλέων και άλλα έγγραφα.**Ἐν τῇ Λαύρα.*

457) 1658. *Γράμμα βασιλέως Ἀλεξίου τοῦ Μιχαηλίδου περὶ τῆς ἐλεύσεως τῶν Λαυριωτῶν εἰς τὴν Μόσχαν διὰ ἐλεημοσύνην ἐν ἐκάστῳ τετάρτῳ ἔτει.* (7166).

458) 1694. *Γράμμα Ἰωάννου καὶ Πέτρου τῶν Ἀλεξιδῶν περὶ τῆς ἰδίας ὑποθέσεως.* (7203, Δεκεμβ. 1).

Ἐν τῇ τῶν Ἰβήρων.

459) 1669. *Γράμμα Βασιλέως Ἀλεξίου Μιχαηλίδου, δι' οὗ ἀφιεροῖ τούτῳ τῷ Μοναστηρίῳ εἰς ἔξουσίαν τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἐν Μόσχᾳ.* (7177).

σ. 88 460) 1776. *Κόπια δωρηθεῖσα κατὰ τὴν διαταγὴν τῆς ἁγιοτάτης Πανρωσσοικῆς Συνόδου ἐκ τοῦ ὀνομαστικοῦ τῆς αὐτῆς αὐτοκρατορικῆς Μεγαλειότητος Διατάγματος τῷ Ἑλληνικῷ τοῦ ἁγίου Νικολάου μοναστηρίῳ τῷ ἐν Μόσχᾳ.* (1766, Ἰουλίου 17).

Ἐν τῇ τοῦ Βατοπαιδίου.

461) 1588. *Γράμμα Θεοδώρου τοῦ Ἰωαννίδου, δι' οὗ παραχωρεῖται τοῖς Βατοπαιδινοῖς νὰ συλλέγωσιν ἐλεημοσύνην ἐν τῇ Μόσχᾳ.* (7097, Σεπτεμβ.).

462) 1626. *Γράμμα Μιχαὴλ τοῦ Θεοδωρίδου· παραχωρεῖ τοῖς αὐτοῖς ἔρχεσθαι διὰ ἐλεημοσύνην ἐν ἐκάστῳ τετάρτῳ ἔτει.* (7134, Ἰανουαρ. 11).

463) 1655. *Γράμμα Ἀλεξίου τοῦ Μιχαηλίδου· ἀφιεροῖ πλουσίαν ἐλεημοσύνην διὰ τὰ προσκομισθέντα καὶ ἀφεθέντα ἐν τῇ Μόσχᾳ ἱερά: ὡς τὸν Ζωοποιὸν Σταυρόν, κεκοσμημένον ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου, καὶ τὴν κάραν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου.* (7163).

464) 1688. *Γράμμα Βασιλέων Ἰωάννου, Πέτρου τοῦ Μεγάλου καὶ Σοφίας ἀδελφῆς αὐτῶν, δι' οὗ παραχωρεῖται τοῖς Βατοπαιδινοῖς τοῖς μὴ λαβοῦσιν ὀπίσω τὰ ἄνωθι εἰρημένα ἱερά, ἔρχεσθαι ἐλευ-*

θέρως διὰ ἐλεημοσύνην ἐν τῷ ἐκάστῳ τετάρτῳ ἔτει...

Ἐν τῇ τοῦ Φιλοθέου.

- 465) 1641. *Γράμμα Μιχαὴλ τοῦ Θεοδορίδου. Παραχωρεῖ τοῖς Φιλοθεΐταις νὰ ἔρχονται εἰς τὴν Μόσχαν διὰ ἐλεημοσύνην ἐν ἑβδόμῳ ἢ ὀγδῶ ἔτει.* (7150, Νοεμβ. 25).

Ἐν τῇ τοῦ Ἐσφιγμένου.

- 466) 1656. *Γράμμα Ἀλεξίου τοῦ Μιχαηλίδου παραχωρεῖται τοῖς Ἐσφιγμενίταις νὰ ἔρχονται εἰς τὴν Μόσχαν διὰ ἐλεημοσύνην ἐν τῷ 5^ῳ ἔτει.* (7164).

Ἐν τῇ τοῦ Ῥωσσικοῦ.

- 467) 1591. *Γράμμα Θεοδώρου τοῦ Ἰωαννίδου, περὶ τῆς ἐλεύσεως εἰς τὴν Μόσχαν τῶν Ῥώσων διὰ ἐλεημοσύνην, δυνάμει τοῦ Γράμματος Ἰωάννου τοῦ Βασιλειάδου.* (7100, Σεπτεμβ. 3).

- 468) 1626. *Γράμμα Μιχαὴλ τοῦ Θεοδορίδου περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως...* (7134, Ἰουλίου 22).

- 469) 1660. *Γράμμα Ἀλεξίου τοῦ Μιχαηλίδου περὶ ἐλεύσεως εἰς τὴν Μόσχαν διὰ ἐλεημοσύνην ἐν τῷ τετάρτῳ ἢ πέμπτῳ ἔτει.* (7168, Φεβρ. 29).

- σ. 90 470) 1690. *Γράμμα Βασιλέων Ἰωάννου καὶ Πέτρου, δι' οὗ ἐπικυροῦσι τοῦ πατρὸς αὐτῶν τὸ γράμμα.* (7198, Μαΐου 31).

- 471) 1591. *Γράμμα τοῦ τῆς Ῥωσσίας Πατριάρχου Ἰώβ, δι' οὗ αὐτὸς προσκαλεῖ πάντας τοὺς Ὀρθοδόξους Ῥώσους νὰ δώσωσιν ἐλεημοσύνην τῷ ἐν Ἀθῶ Ῥωσσικῷ Μοναστηρίῳ.* (7099, Μαΐου 6).

Ἐν τῇ τοῦ Χιλανδαρίου.

- 472) 1564. *Γράμμα τοῦ Βασιλέως Ἰωάννου Βασιλειάδου, δι' οὗ ἀφιεροῖ τῇ μονῇ τοῦ Χιλανδαρίου ἔπαυ-
λιν μετὰ τῶν Παλατίων ἐν τῇ νέῃ πόλει Κιταίῳ (Κίνας), πλησίον τῆς τοῦ Οὐστουζίου ἐπαύλεως (ὄνομα τῶν Παλατ. τοῦ Κρεμλίνου).* (7072, Μαρτίου).

- 473) 1652 καὶ 1684. *Γράμμα Ἀλεξίου Μιχαηλίδου περὶ τῆς ἰδίας ἐπαύλεως. Ὅπισθεν τοῦ αὐτοῦ Γράμματος ὑπο-* (7161, Σεπτεμβ. 7192).

γράφεται ὅτι ἡ ἔπαυλις μετὰ τῶν Παλατίων ἀντηλλάγη μὲ δόσιν 100 ῥουβλίων.

- 474) 1658. Γράμμα Ἀλεξίου Μιχαηλίδου περὶ τῆς ἐλεύσεως εἰς τὴν Μόσχαν διὰ ἐλεημοσύνην, κατὰ τὸ ἑβδομον ἔτος. (7166, Ἰουνίου 3).
1684. Ὅπιθεν: «Ἰωάννης καὶ Πέτρος Ἀλεξίδαι ἐπεκύρωσαν τοῦτο τὸ Γράμμα». (7192).

σ. 91

Ἐν τῇ τοῦ Ἁγίου Διονυσίου.

- 475) Γράμμα Μιχαὴλ Θεοδορίδου, περὶ ἐλεύσεως εἰς τὴν Μόσχαν διὰ ἐλεημοσύνην ἐν τῷ ἕκτῳ ἔτει. (Ἀπεριβη τὸ ἔτος).
- 476) 1763. Ἐγγραφος ἀπόδειξις ἐκ τῆς ἀγιωτάτης Ῥωσικῆς Συνόδου περὶ ἐλεύσεως πρὸς παραλαβὴν τῶν 35 ῥουβλίων τῆς κατ' ἔτος ἐλεημοσύνης ἐν τῷ ἕκτῳ ἔτει. (1763, Φεβρ. 18).

Ἐν τῇ τοῦ Ἁγίου Παύλου.

- 477) 1754. Γράμμα τῆς αὐτοκρατορίας Ἐλισάβετ τῆς Πετρίδος, περὶ ἐλεύσεως εἰς τὴν Μόσχαν διὰ ἐλεημοσύνην ἐν τῷ πέμπτῳ ἔτει. (7262, Μαΐου 13).

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟΝ

Ἐκτὸς ὄλων τῶν διαληφθέντων ἐγγράφων ἐσυλλέχθησαν καὶ τὰ ἑξῆς:

- 478) Ἑλληνικὴ ἐπιγραφή, ἐπὶ μικρᾶς μαρμαρινῆς πέτρας, βεβαιούσης τὴν ὑπαρξίν πόλεως Ἀκράθως ἐν τῷ Ἄθωνι. (1, ἐν τῇ σκῆτῇ τῆς Ἁγίας Ἀννης).
- 479-492) Αἱ Ἑλληνικαὶ ἐπιγραφαὶ ἐπὶ τῶν ἀρχαίων μνημείων (σαρκοφάγων) τῶν κατοίκων τοῦ Ἄθω ἐν τῷ Ἐσφιγμένῳ, Βατοπαιδίῳ καὶ Λαύρᾳ. (4, ἐν τῷ Ἐσφιγμ. Βατοπ. Λαύρᾳ).
- 493) Ἡ ἐπιγραφή ἐπὶ τοῦ κρανίου Σελευκίου, ἀρχηγοῦ τῆς σκῆτεως Μπογοδορίτης (Ξυλουργοῦ) τῆς τοῦ Ῥωσικοῦ. (1, ἐν ταύτῃ τῇ σκῆτῃ).
- σ. 92 494) Σκῆτεως ἐπιγραφή, διαφωτίζουσα τὴν ἱστορίαν ταύτης τῆς σκῆτεως.
- 495-674) Ἐπὶ διαφόρων οἰκοδομῶν τῶν Μονῶν ἐπιγραφὰι 180 ἐν ταῖς διαφόροις γλώσσαις. (Ἐν ὄλῳ 180 ἐν τοῖς Μοναστηρίοις.

675-677)	Αἱ ἐπὶ τῶν Σταυρῶν ἐπιγραφαί.	3 ἐν Βατοπαιδίῳ καὶ ἐν τῷ τοῦ ἁγ. Παύλου.
678-722)	Τῶν ἱστορικῶν ἐπιγραφῶν ἐν τοῖς Βιβλίοις 45 ἀντεγράφησαν.	Ἐν διαφόροις Μοναστηρίοις 45).
	Ἐπιγραφαὶ ἐν ὄλῳ	234. ¹
	Ὁ χαρακτήρ τοῦ Σλαβικοῦ Τύπου ἐτυπώθη διαταγῇ (1493) Γιούργου Τσεροβίκου ²	1
	Τῇ διατάξει (1513) Ἰω. Βασσαράβα Βοεβόδα	2
	Ἐτυπώθη 1519 ἐν Βενετία	1
	Ἐτυπώθη 1520 ἐν Βενετία	2
	Ἐτυπώθη 1527 ἐν διαφόροις μέρεσι τῆς Ἰταλίας	1
	Συνεγράφη 1539 ἐν τῇ Μητροπόλει τῆς Γραδισανίσης καὶ ἐτυπώθη ἄγνωστον ποῦ.	
	Ἐτυπώθη 1552 ἐν Δουβροβνικίῳ	2
	Ἐτυπώθη 1554 ἐν Βενετία	1
	Ἐτυπώθη 1566 ἐπὶ τοῦ Πεκίου Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου, ἄγνωστον ποῦ.	
σ. 93	Ἐτυπώθη 1603 ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Ὀσιρῶζκου.	1
	Ἄνευ σημειώσεων τῶν ἐτῶν ὡς ἐκ τῆς διαφθορᾶς	3
	Ἐτυπώθη 1538 ἐν Βενετία	1
	καὶ τὸ ὅλον	17

Τῶν πιστῶν ἀπεικονίσεων (fac-similes) ἐκ τῶν εἰκόνων, πορτρέτων, Σταυρῶν, τῶν ἁγίων Δισκοποτήρων, χειρογράφων, ἐγγράφων καὶ χαρτῶν ἐν φυλλαδίοις 102. Ἐν τισι φυλλαδίοις κεκολλημένα εἰσὶν ἀνὰ 3 καὶ 4 καὶ 5 ἀντίτυπα. Ἀντίτυπα τῶν Ἑλληνικῶν χρυσοβούλλων ἄρχονται ἐκ τοῦ Ἰωάννου τοῦ Τσιμισαῆ. Τὰ δὲ Σερβικὰ — Ἐκ τοῦ Στεφάνου Νεμάνη — Ὑπάρχουσιν ἔτι ἀντίτυπα ἐκ γραμμάτων τῶν τῆς Βουλγαρίας βασιλέων καὶ διαφόρων Πατριαρχῶν. Αἱ ὑπογραφαί, τῶν τῆς ῥωσσίας Πατριαρχῶν: Ἰώβου καὶ Φιλαρέτου. κ.τ.λ. κ.τ.λ.

¹ Λίσπουδαιόταται αὐταὶ ἐπιγραφαὶ διεσκορπίσθησαν ἐν τῇ 10τόμῳ Ἀθων. Ἱστορία τοῦ Οὐσπένσκη. Πρῶτος δὲ οὗτος ἐπέστησε τὴν προσοχὴν εἰς τὸ λίαν χρήσιμον τοῦτο διὰ τὴν ἱστορίαν ὑλικόν. Ἐκ τοῦ Οὐσπένσκη ὠδηγήθησαν εἰς τὴν ὀρθὴν ἀνάγνωσιν τῶν Ἀθων. ἐπιγραφῶν ἔπειτα οἱ Γαλάται (Recueil des inscriptions κτλ.) καὶ ἄλλοι εὐμαρῶς ἤντησαν.

² Τί σημαίνει ἐνταῦθα «ὁ χαρακτήρ τοῦ Σλαβικοῦ τύπου;» Οὐδὲν ἄλλο, νομίζω, εἰμὴ τὰ ἀρχέτυπα τῶν ἐκδοθέντων ἐκκλησιαστικῶν βιβλίων ἐν Ρουμανίᾳ εἰς ἀντικατάστασιν τῶν Λατινικῶν. (Βλ. περὶ τούτου Ν. Jorga, Istoria Bisericii Romanesti κτλ. τόμ. I (Vălenii-de-Munte 1908) IX σ. 135 ἐ. βλ. ἐν τῷ Πίνακι ἐν λ. Evanghelia. Θ. Ἀθανασίου, Περὶ τῶν Ἑλλ. σχολῶν ἐν Ῥουμανίᾳ σ. 32-33). Ἐπειδὴ δὲ ὁ Οὐσπένσκη δὲν ἀναφέρει ποῦ εὐρίσκονται τὰ βιβλία ταῦτα, φαίνεται ὅτι ἀπεκόμισεν αὐτὰ οἴκοι. Ἐκδοσιν τοῦ 1493 οὐδεὶς μνημονεύει.

(*Ἐκ τῆς ἐφημερίδος τοῦ Ὑπουργείου τῆς τοῦ Λαοῦ ἐκπαιδεύσεως τοῦ 1847*
(ἀριθ. 7 καὶ 8).

**Ἴδου τὰ τοῦ Βατοπαιδίου Χρυσόβουλλα καὶ τὰ λοιπὰ
ἐπίσημα ἔγγραφα αὐτοῦ.**

	1) 1302. Χρυσόβουλλον Ἑλληνοσ Αὐτοκράτορος Ἀνδρονίκου περὶ τῶν κτημάτων τῆς Μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου.	6810.
	2) 1322. Χρυσόβουλλον Ἀνδρονίκου τοῦ Παλαιολόγου, περὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς τοῦ Προδρόμου μονῆς ἐν τῇ πόλει τῆς Βερροίας, οἰκοδομηθείσης μὲν ὑπὸ τοῦ Σεβαστοῦ Θεοδώρου τοῦ Σαρανθηνοῦ, καὶ ἀσφαλισθείσης διὰ κτημάτων, ἅτινα ὁ Ἀνδρόνικος ἔχαρίσατο τούτῳ τῷ Σεβαστῷ διὰ τὰς ἐκδουλεύσεις αὐτοῦ.	6830.
σ. 95	3) 1329. Χρυσόβουλλον Ἀνδρονίκου περὶ διαφόρων κτημάτων τῆς Μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου.	6837.
	4) 1344. Χρυσόβουλλον Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου διὰ τὸ τοῦ Βατοπαιδίου μετόχιον τοῦ Προσφορίου.	6852.
	5) 1357. Χρυσόβουλλον τοῦ αὐτοῦ περὶ διαφόρων κτημάτων ταύτης τῆς μονῆς.	6865.
	6) 1357. Χρυσόβουλλον τοῦ αὐτοῦ, παραχωροῦντος τῷ Βατοπαιδίῳ τὸ δικαίωμα ἔχειν θαλασσόπλουν πλοῖον, χωροῦν ἐν ἑαυτῷ ἕως 700 μόδια.	6865.
	7) 1407. Χρυσόβουλλον Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου τοῦ ἐν μοναχοῖς Ἰωάσαφ ¹ δοθὲν τῇ μονῇ τοῦ Βατοπαιδίου ἐπὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ λαμβάνειν τὸ δέκατον ἐκ τῶν βασιλικῶν κτημάτων ἐν Κασσάνδρᾳ.	6915.
σ. 96	8) 1414. Χρυσόβουλλον Μανουῆλ τοῦ Παλαιολόγου, διὰ τὸ κτῆμα τούτου τοῦ Μοναστηρίου. Χαουκλῆ ἐν τῇ νήσῳ τῆς Λήμνου.	6922.
	9) 1456. Χρυσόβουλλον Ἀλφόνσου, Βασιλέως τῆς Ἀραγωνίας, Σικελίας κ.τ.λ. δοθὲν τῇ μονῇ τοῦ Βατοπαιδίου καὶ παντὶ τῷ Ἀγίῳ Ὄρει διὰ τοὺς πειρατάς. (Λατινιστὶ).	1456.
	10) 1368. Σιγιλλιῶδες γράμμα τοῦ μεγάλου χαρτουλαρίου διὰ τὴν γῆν τοῦ μεγάλου Δομεστίκου Ἀλεξίου τοῦ Λασκάρεως Μετοχίτου, πέριξ τῆς Θεσσαλονίκης.	6876.
	11) 1369. Ἀφιερωτήριον γράμμα τοῦ αὐτοῦ Λασκάρεως, ἀφιερῶσαντος τὴν διαληφθεῖσαν γῆν τῷ μοναστηρίῳ τοῦ Βατοπαιδίου.	6877.

¹ Βλ. ἄνωτ. ἀριθ. 105 σημ.

- σ. 97
- 12) 1490. *Γράμμα τοῦ Πατριάρχου τῆς Κωνσταντινουπόλεως Διονυσίου* δοθὲν τῷ Μητροπολίτῃ τῆς Βερροίας *Μεθοδίου* μετὰ τὴν χειροτονίαν αὐτοῦ. 6998.
- 13) 1622. *Σιγίλλιον τοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχου Κυρίλλου*, περὶ τοῦ τῆς Βατοπαιδίου μετοχίου τοῦ *Προσφορίου*. 7130.
- 14) 1346. *Χρυσόβουλλον Στεφάνου τοῦ βασιλέως τῆς Σερβίας*, περὶ τῶν κτημάτων τῆς μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου. 6854.
- 15) 1452. *Χρυσόβουλλον τοῦ τῆς Σερβίας Δεσπότη Γιούργου*, περὶ τῆς ἐτησίου συνεισφορᾶς 60 λιτρῶν ἀργυρίου τῆς μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου. 6960.
- 16) 1606. *Δωρητήριον ἐγγραφον τῆς ἡγεμονίδος Ἄννης Γόλιας* περὶ τῆς προσηλώσεως πρὸς τὴν μονὴν τοῦ Βατοπαιδίου τοῦ τῆς Ἀναλήψεως Ναοῦ, τοῦ ἐν τῷ Ἱασίῳ. 7114.
- 17) 1606. *Χρυσόβουλλον Ἰω. Ἱερεμίου Μογίλα, Βοεβόδα* τῆς Μολδαβίας, τὸ ἐπικυροῦν τὸ δωρητήριον τῆς ἡγεμονίδος Ἄννης τῆς Γόλιας. 7114.
- 18) 1589. *Γράμμα βασιλέως τῆς Ῥωσσίας Θεοδώρου τοῦ Ἰωαννίδου*, παραχωροῦντος τὴν ἄδειαν τοῖς Βατοπαιδινοῖς συλλέγειν ἐλεημοσύνην ἐν Μόσχᾳ. 7097.
- 19) 1626. *Γράμμα βασιλέως τῆς Ῥωσσίας Μιχαὴλ τοῦ Θεοδωρίδου*, παραχωροῦντος τὴν ἄδειαν ἔρχεσθαι διὰ ἐλεημοσύνην ἐν ἐκάστῳ τετάρτῳ ἔτει. 7134.
- 20) 1655. *Γράμμα βασιλέως τῆς Ῥωσσίας Ἀλεξίου τοῦ Μιχαηλίδου*, δι' οὗ χαρίζει τῇ μονῇ τοῦ Βατοπαιδίου πλουσίαν ἐλεημοσύνην, διὰ τὰ κομισθέντα καὶ ἀφεθέντα ἐν τῇ Μόσχᾳ ἱερὰ ἦτοι: τὸν ζωποῖον Σταυρόν, τὸν κεκοσμημένον ὑπὸ τοῦ *Μ. Κωνσταντίνου*, καὶ τὴν κάραν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. 7163.
- 21) 1658. *Γράμμα βασιλέων Ἰωάννου καὶ Πέτρου* καὶ τῆς ἡγεμονίδος *Σοφίας*, τῶν Ἀλεξιδῶν, παραχωρούντων τοῖς Βατοπαιδινοῖς τοῖς μὴ λαβοῦσιν ὀπίσω τὰ διαληφθέντα ἱερὰ κειμήλια, νὰ ἔρχωνται ἐλευθέρως εἰς τὴν Ῥωσίαν διὰ τὴν ἐλεημοσύνην ἐν ἐκάστῳ τετάρτῳ ἔτει. 7166.

Αὐτὰ εἶδεν ἐν τῷ Βατοπαιδίῳ ὁ ἀρχιμανδρίτης κύριος *Πορφύριος Οὐσπένσκη*, ταῦτα καὶ ἐσημείωσεν ἐν τῷ καταλόγῳ αὐτοῦ κατὰ τὸ 1845 ἐπὶ τῆς διαμονῆς αὐτοῦ ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει τοῦ Ἀθῶνος.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΕΚΔΟΤΟΥ

Τοσαῦτα κατώρθωσε νὰ ἴδῃ καὶ περιγράψῃ, πλείστα δὲ καὶ ἀντιγράψῃ, ὁ Οὐσπένσκης ἐκ τῶν ἀρχείων τοῦ Ἁθῶ. Βεβαίως καὶ ταῦτα μέρος μόνον ἐλάχιστον ἀποτελοῦσι τοῦ ἀνεξερευνητοῦ, δυστυχῶς, εἰσέτι πλούτου, τοῦ περιχομένου ἐν σακκούλαις, εἰς τὰς πλείστας τοῦλάχιστον τῶν μονῶν. Ἡδύνατο νὰ ἴδῃ πλείω, χάρις εἰς τὴν ἐμπιστοσύνην, δι' ἧς περιέβαλον αὐτόν, ἀνεξαρτήτως ἐθνικότητος, πάντες οἱ μοναχοί. Διατὶ δὲν τὸ ἐπραξεν, ἀγνοοῦμεν. Ἴσως ἐπεφυλάχθη δι' ἄλλην ἐπίσκεψιν. Τοῦτο δὲ ἀσφαλῶς, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς Σλαβικὰς μονὰς λ.χ. Τοῦ Χιλιανδαρίου, ἧς τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα ὀγκώδη ἀποτελοῦσι τόμον ἐκδοθέντα. (Παράτ. ΙΖ' τόμου Βυζαντινῶν Χρονικῶν Πετροπόλεως 1898), V (Actes de Chilandar). Μόνον Ἑλληνικὰ ἔγγραφα ὑπάρχουσιν 171 καὶ χρυσόβουλλα μόνον τοῦ Ἀνδρονίκου γέροντος εἶναι 28 καὶ τοῦ νεωτέρου 17, ὧν οὐδὲ ἐν ὑπάρχει ἐν τῷ Καταλόγῳ. Ἐπίσης ὁ τῷ 1873 ἐκδοθεὶς τόμος τῶν ἐγγράφων τοῦ Ρωσικοῦ ἀποτελεῖται ἐκ σελίδων 618, καὶ ὅμως καὶ ταύτης τῆς μονῆς τρία καὶ μόνα Ἑλλ. χρυσόβουλλα συναντῶμεν ἐν τῷ Καταλόγῳ. Τὸ αὐτὸ παρατηροῦμεν καὶ διὰ τὰ 67 Ἑλληνικὰ ἔγγραφα τῆς τοῦ Ζωγράφου (βλ. παράτ. ΙΓ' τόμου Βυζαντινῶν Χρονικῶν Πετροπόλεως, Actes de Zographou): Ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς Ἑλληνικὰς μονὰς μέρος μόνον τῶν ἐγγράφων περιειργάσθη ἐπὶ παραδείγμ. ἐν Λαύρα χρυσόβουλλα τοῦ Ἀλεξίου Α' Κομνηνοῦ ἀναφέρει μόνον 3 ἐκ τῶν νῦν σφζομένων 12. Παρ' ὅλα ταῦτα ὁ Κατάλογος οὗτος ὑπάρχει ὁ πλουσιώτερος καί, τολμῶ εἰπεῖν, ὁ μοναδικός, περιλαμβάνων ὑπὲρ τὴν ἡμίσειαν χιλιάδα ἐγγράφων, ὅσα οὐδὲ εἰς ὄψιν κἄν ἦλθον ἄλλου τινὸς ἐκ τῶν πολλῶν τοῦ Ἁθῶ ἐπισκεπτῶν. Καὶ εἶναι ἄξιος εὐγνωμοσύνης ὁ αἰίδιμος Οὐσπένσκης, διότι παρέσχε τοῖς φιλολόγοις τὴν πρώτην ἀφορμὴν καὶ τὸ ἀληθινὸν φῶς πρὸς συγγραφὴν τῆς Ἀθωνικῆς ἱστορίας.

*Ἐγραφον ἐν μονῇ Μεγίστῃ Λαύρα τοῦ Ἁθωνος ἔτους σωτηρίου αἰφλα', Αὐγούστου ιζ'.

Γ. ΕΥΛΟΓΙΟΣ ΚΟΥΡΙΛΑΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ

Χάριν μοι δός, ἀναξ, τῷ πεπονηκότι,
τόν δ' ὀξυγράφον εὐθυνον Θεόδουλον.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ ΤΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΜΟΝΑΣ

ΕΙΣ ΑΣ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ¹

Ἅγιος Παῦλος: Χρυσόβουλλα καὶ προστάγματα 51, 99, 103, 104, 105, 108, 111, 112, 114.— Πράξεις κριτῶν, ἀφιερωτήρια, 149, 183, 186.— Σιγίλλιον Πατρ. Ματθαίου 208. Σερβικά 314, 315, 326, 328. Ῥωσικὸν 477. — Ἐπιγραφὰὶ 675.

Βατοπέδιον: Χρυσόβουλλα καὶ προστάγματα 60, 65, 72, 79, 94, 95, 105, 109, 113, 177, 178.— Σιγίλλια 210, 218. Σερβικά 286, 325. Ῥουμανικά 372, 373. Ῥωσικά 461, 464. — Ἐπιγραφὰὶ 479, 675.

Γρηγορίου: Σιγίλλια καὶ πατρ. γράμματα 234, 238, 239. Ῥουμανικά 433, 434, 436 437.— Βακουφλαμές 142.

Διονυσίου: Χρυσόβουλλα 97, 98, 107.— Πράξις κριτοῦ 148. — Εὐεργετήριον 271.— Σιγίλλια 217, 221. Ῥουμανικά 366, 391, 400, 405, 406, 407, 408, 409.— Ῥωσικά 475, 476.

Δοχειαρίου: Χρυσόβουλλα καὶ προστάγματα 26, 53, 77, 83, 84, 89, 110, 120, 122, 161, 162, 163.— Πράξεις κριτῶν, ἀφιερωτήρια, διαθῆκαι 13, 131, 134, 135, 136, 157, 179, 181, 182, 187, 188, 194, 195, 196, 197, 265, 269, 272, 273. Πατρ. Καλλίστου πρὸς βασιλέα 250. Σερβικὸν 293.

Ἐσφιγμένου: Χρυσόβουλλα καὶ πρόσταγμα 50, 92, 116.— Πράξεις κριτῶν, ἀφιερωτήρια κττ. 131, 159, 167, 168, 173, 174, 175, 176, 184, 185, 190, 191, 192, 255, 262.— Σιγίλλια 245, 246. Σερβικά 278, 287, 288, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 336. Τουρκικά 118, 119. Ῥωσικὸν 466. — Ἐπιγρ. 479.

Ζωγράφου: Χρυσόβουλλα καὶ προστάγματα 58, 66, 67, 69, 70, 75, 76, 80. — Πράξεις κριτῶν, ἀφιερωτήρια κττ. 140, 141, 165, 170, 171, 172. Σερβικά 285, 302, 303. Βουλγαρικά 345, 346, 349, 350, 351, 352, 353. Ῥουμανικά 354, 355, 357, 358, 365, 368, 396, 401.

Ἰβήρων: Χρυσόβουλλα καὶ προστάγματα 19, 30, 31, 32, 35, 36, 43, 54, 62, 85, 86, 93, 124, 125, 126, 153.— Πράξεις κριτῶν, ἀφιερωτήρια, διαθῆκαι κττ. 127, 128, 129, 130, 145, 146, 152, 154, 155, 156, 158, 160,

¹ Ὁ ἀριθμὸς εἶναι ὁ αὐξων.

164, 169, 229, 251.—Σιγίλλια καὶ πατρ. γράμματα 199, 200, 201, 223, 224. Σερβικά 282, 283. Ῥωσικά 459, 460. Βακουφλαμές 133.

Καρακάλλου: Χρυσόβουλλα 42, 73, 90.—Σιγίλλια 225, 236, 244.—Πωλητήρια κελλίων 263, 275. Σερβικά 340, 341.

Κουτλουμουσίου: Σιγίλλια 203, 205, 206, 209.—Παραδοτήριον μονῆς Φιλαδέλφου 264. Σερβικὸν 303. Ῥουμανικά 356, 361, 376, 377, 392.

Κωσταμονίτου: Χρυσόβουλλον 123. Σερβικά 318, 319, 320, 322. Βουλγαρικὸν 362.

Λαύρας: Χρυσόβουλλα, προστάγματα κττ. 33, 34, 38, 39, 40, 41, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 59, 71, 78, 82, 96, 102, 105, 115, 202.—Πράξεις κριτῶν, ἀφιερωτήρια, διαθήκαι κττ. 11, 12, 16, 18, 252, 253, 254, 259, 266, 267, 274.—Σιγίλλια 202, 204, 230, 231. Σερβικά 291, 297, 300, 311, 312, 313, 316, 317, 324.—Ῥουμανικά 366, 367, 370, 375, 416, 456. Ῥωσικά 457, 458.—Ἐπιγραφαὶ 479.

Ξενοφῶντος: Χρυσόβουλλον 74.—Πράξεις κριτῶν, ἀφιερωτήρια 137, 138, 139, 166, 189, 257.—Σιγίλλιον 237. Ῥουμανικά 374, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 393, 394, 395, 397, 398, 399, 402, 403, 404, 426, 430, 431, 432, 435, 441, 445, 446, 447, 448, 449, 451, 452, 453, 454, 455.

Ξηροποτάμου: Χρυσόβουλλα 52, 61, 105, 121.—Πράξις Νικηφόρου Κομνηνοῦ 117.—Σιγίλλια 226, 227. Σερβικά 418, 419, 420, 421, 422.

Παντοκράτορος: Χρυσόβουλλα 91, 100, 101.—Διαθήκη Ἰωάννου πριμικηρίου 193.—Σιγίλλια 207, 211.

Πρωτάτου: Χρυσόβουλλα, Τυπικά, Πιττάκια αὐτοκρ. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 37.—Σιγίλλια καὶ πατρ. πιττάκια 199, 200, 201, 202.—Πράξεις κριτῶν 150, 151.—Συνάξεως ἀποφάσεις 252, 258, 266, 267, 268, 269, 270, 273.

Ῥωσικοῦ: Χρυσόβουλλα 63, 87, 106.—Πράξεις κριτῶν, ἀφιερωτήρια κττ. 144, 147, 180, 260, 261, 268.—Σιγίλλια 242, 248, 249. Σερβικά 289, 290, 294, 295, 305, 306, 307, 308, 310, 329, 330, 333, 335, 338, 339. Ῥουμανικά 359, 360, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 417, 423, 424, 425, 427, 428, 429, 438, 439, 440, 442, 443, 444, 450. Ῥωσικά 467, 468, 469, 470, 471.—Βακουφλαμές 143.

Σίμωνος Πέτρως: Σιγίλλια 212, 213, 214, 215, 219, 220, 240, 241. Σερβικὸν 301. Ῥουμανικὸν 371.

Σκήτη ἀγίας Ἄννης (Λαυριωτική): Σιγίλλια 10, 228, 232, 233, 234, 235, 243.—Ἐπιγραφαὶ 478.

Σκήτη ἀγίου Δημητρίου (Βατοπεδινή): Κανονισμὸς 8.

Σκήτη Μπογορόβιτσα (Ῥωσικοῦ): Ἐπιγραφαὶ 493, 494.

Σκήτη προφήτου Ἡλιοῦ (Παντοκρατορινή): Κανονισμὸς 9.

Σταυρονικήτα: Σιγίλλια καὶ πατρ. γράμματα 17, 216, 222, 247.—Ἀπόφασις Συνάξεως 270.

Φιλοθέου: Χρυσόβουλλα 55, 56, 57, 68, 81, 88.—Πράξεις πωλητήριοι, ἀφιερώματα, 198, 256, 257.—Συνάξεως ἀπόφασις 258.—Σερβικὸν 284, Ῥουμανικὸν 360. Ῥωσικὸν 465.

Χιλανδαρίου: Διατύπωσις καὶ Τυπικὸν τοῦ ἀγίου Σάββα 14, 15.—Σερβικὰ 276, 277, 279, 280, 281, 292, 296, 298, 299, 304, 309, 331, 332, 334, 337, 342, 344. Βουλγαρικὰ 347, 348. Ῥουμανικὰ 364, 368. Ῥωσικὰ 472, 473, 474.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

I. Προλεγόμενα τοῦ ἐκδότου.

1. Ἡ σημασία τῶν Ἀγιορειτικῶν ἀρχείων.—Ὁ Κατάλογος τοῦ Οὐσπένσκη, αἱ διάφοροι ἐκδόσεις καὶ αἱ γινόμεναι ἐπὶ τοῦ ἀρχείου αὐτοῦ ἐργασίαι (Ζ' σ. 180 - 2).

2. Τὸ περιεχόμενον τοῦ Καταλόγου καὶ αἱ ἐπενεχθεῖσαι ὑπὸ τοῦ ἐκδότου μεταβολαὶ (Ζ' σ. 182 - 3).

3. Οἱ πρῶτοι ἀρχαιοδίφαι Βάρσκι, Χριστοφόρος Ξηροπαταμηνός, οἱ Λαυριῶται Κύριλλος καὶ Θεοδώρητος (Ζ' σ. 183 - 7).

4. Βιβλιογραφία: Αὐτοτελεῖς ἐκδόσεις ἐπισήμων Ἀθωνικῶν ἐγγράφων καὶ ἐπιγραφῶν, καὶ συγγραφαὶ ὡς καὶ περιοδικὰ περιέχοντα τοιαῦτα (Ζ' σ. 187 - 195).

II. Προλεγόμενα τοῦ συγγραφέως. (Ζ' σ. 196 - 201).

III. Ὁ Κατάλογος τῶν ἐπισήμων Ἀθωνικῶν ἐγγράφων τοῦ Οὐσπένσκη.

ΜΕΡΟΣ Α'.

1. Τυπικὰ τῶν μοναστηρίων καὶ σκήτεων τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω (Ζ' σ. 206 - 7, ἀρ. 1 - 10).

2. Αἱ Διαθῆκαι καὶ ὁδηγίαι τῶν τοῦ Ἄθω ἡγουμένων τοῖς αὐτῶν μοναστηρίοις (Ζ' σ. 207 - 8, ἀρ. 11 - 18).

3. Πιττάκια βασιλέων τῶν Ἑλλήνων (Ζ' σ. 208 - 9, ἀρ. 19 - 26).

4. Χρυσόβουλλα, σιγίλλια καὶ διατάξεις τῶν βασιλέων, δεσποτῶν καὶ σεβαστοκρατόρων Ἑλλήνων (Ζ' σ. 209 - 220, ἀρ. 27 - 123).

5. Πρακτικὰ καὶ Βακουφλαμέδες (Ζ' σ. 220 - 22, ἀρ. 124 - 143).

6. Ὁροθετικὰ ἔγγραφα (Ζ' σ. 222 ἀρ. 144 - 149).

7. Δικαστικὰ ἔγγραφα (Η' σ. 66 - 72, ἀρ. 150 - 198).

8. Πιττάκια καὶ σιγίλλια τῶν Πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως (Η' σ. 72 - 78, ἀρ. 199 - 250).

9. Περί τινῶν ἀρχαίων ἐγγράφων συνθεμένων ἐν τῷ Ἄθῳ (Η' σ. 78 - 81, ἀρ. 251 - 275).

ΜΕΡΟΣ Β'.

1. Χρυσόβουλλα καὶ διατάξεις βασιλέων, κράλεων, ἡγεμόνων, δεσποτῶν καὶ ζουπάνων Σέρβων. (Η' σ. 81 - 87, ἀρ. 276 - 330).

2. Διάφορα ἔγγραφα Σερβικὰ (Η' σ. 87 - 89, ἀρ. 331 - 344).

ΜΕΡΟΣ Γ'.

Χρυσόβουλλα τῶν Βουλγάρων βασιλέων καὶ γράμματα τοῦ ἀρχιεπισκόπου τῆς Ἀχρίδος (Η' σ. 89 - 90, ἀρ. 345 - 353).

ΜΕΡΟΣ Δ'.

Χρυσόβουλλα τῶν ἡγεμόνων τῆς Οὐγγροβλαχίας καὶ Μολδαβίας καὶ τὰ ἀναγόμενα αὐτοῖς ἔγγραφα (Η' σ. 90-99, ἀρ. 354 - 456).

ΜΕΡΟΣ Ε'.

Γράμματα Ῥώσων βασιλέων καὶ ἄλλα ἔγγραφα (Η' σ. 100 - 102, ἀρ. 457 - 477).

ΜΕΡΟΣ ς'.

1. Ἐπιγραφαὶ (Η' σ. 102-103, ἀρ. 478 - 722).
2. Παράρτημα: Τὰ τοῦ Βατοπαιδίου χρυσόβουλλα καὶ τὰ λοιπὰ ἐπίσημα ἔγγραφα αὐτοῦ (Η' σ. 104-105, ἀρ. 1 - 21).
3. Ἐπίλογος τοῦ ἐκδότου (Η' σ. 106).
4. Εὐρετήριο τῶν ἐγγράφων κατὰ τὰς μονάς, εἰς ἃς ἀναφέρονται (Η' σ. 107-109).
5. Πίναξ τῶν Περιεχομένων (Η' σ. 110).
6. Συμπληρώσεις καὶ παροράματα (Η' σ. 111).

ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

ΕΝ Τῷ Α' ΜΕΡΕΙ (ΤΟΜ. Ζ').

Σελ.

- 183.26 ἀντὶ Δαπόντες γράφει Χριστόφορος Ξηροποταμηνός.
184. 7 » Δεύτερος ὁ γνωστός Δαπόντες κτλ. γράφει: Δεύτερος Χριστόφορος ὁ Ξηροποταμηνός ἐν τῷ «Ἐγχειριδίῳ» (Βενετία 1776) περιέλαβεν ἐν τέλει (σ. 53-92) 4 τὰ ἐπισημότερα ἔγγραφα τῆς μονῆς Ξηροποτάμου, ἅπερ ἀνεδημοσίευσεν... (Οὕτω διορθωτέα καὶ ἡ αὐτόσε σχετικὴ ὑποσημείωσις).
- 186.10 μετὰ τὸ Λαυριώτης πρόσθετος ὁ ἄνω μνημονευθεὶς.
- 187.31 Συγγραφέα τοῦ ἔργου τούτου ὑπολαμβάνω τὸν Ἰβηρίτην ἀρχιμανδρίτην Θεόκλητον τὸν Πολυῖδην, περὶ οὗ διὰ μακροτέρων ἀλλαχοῦ.
- 195.22 Οὐχὶ ὀρθῶς ἐσημειώθη ὑπὸ τοῦ διορθωτοῦ τὸ ἔργον τοῦτο, ἅτε μὴ περιέχον ἐπίσημα ἔγγραφα τοῦ Ἁθῶ.
207. 1	ἀντὶ	1573	γράφει	1574
207.21	»	971	»	969
207.24	»	971	»	969
212.31	»	1280	»	1283
217. 7 » Ἄβραδιὰ δύο χωρία πλησίον τῆς Θεσσαλονίκης μίτι καὶ Νεοχώρι γρ. διὰ τὰ δύο χωρία πλησίον τῆς Θεσσαλονίκης Ἄβραμιτι καὶ Νεοχώρι.

